

אג"מ-מה"ד-הסטוריה

ענף סיקור צה"ל

טל' - 2826

הד - 240

הנדון תחקיר מערוז חזירן
נערך בתאריך 9.5.77

סא"ל אורי הררביץ:

אנחנו היום ניגשים לתחקיר של מוצב חזירן, ואני אתן תאור
קצר תרשים היכן נמצא "חזירן". חזירן נמצא מצפון לאיסמעליה

באזור של קשר הפירדאן. למעשה זו היתה קבוצה של שני מוצבים. שהיחיד שהיה מאויש
בתקופה זו היה חזירן כ'. רכחזירן ישבו חיילים מגדוד 8; כשמפקד המוצב היה רמי כרעלי
ז"ל. והמוצב למעשה אויש ע"י פלוגה א' מהגדוד, כשהפלוגה התפרסה בשלושה מוצבים, שהם
כ"מצמד" כ"פורקן" רב"חזירן", שלושתם נמצאים בגזרה המרכזית, באזור שמהאגם המר הגדול
וצפונה עד גשר הפירדאן.

אנחנו ניגש עכשיו ונתחיל לעבור את האירועים שלפני מלחמת יום הכיפורים
ונתחיל מהשלב של הגיוס בי-סי. שבוצע ביום ראשון, והשלב הזה, היתי רוצה שתתיחסו למעשה
לארועים מהרגע של הגיוס, כולל הנסיעה למאויז, כולל האימונים במאויז ועד לשלב שבו
נכנסתם למוצב, לא כולל את השלב של העברת המוצב. והייתי מציע שסטרוך יתחיל ויאמר
ככמה מילים פחות או יותר אם היו איזשהם ארועים משמעותיים לגבי אירגון הכח של הירידה
למוצב, כלומר אירגון הכח במאויז או ארגון הכח בכלל. בבקשה.

סמל סטרול פנחס: לדעתי הארגון של הירידה של הכח לקו ולמאויז לא היה במאה

אחוז. האימונים במאויז עצמם גם זה לא היה ממש אימון כמו

שצריך, כנראה שלא היה מס פיק זמן, לא יודע בדיוק למה זה היה, זהו בערך מה שהיה.

סא"ל אורי: מה למשל, מה לפי דעתך למשל לקה בחסר באימונים במאויז?

סמל סטרול: לא כל, לא היה אירגון מסודר לא היו מסודרים לפי מחלקות, לקחו קבוצה מי
שרצה ללכת הלך, לא ידעו מי שכן הלך להתאמן. מאז מי שלא הלך להתאמן.

סא"ל אורי: באיזה שלב אתה יצאת לחפיפה בקו, יש ביום שני?

סמל סטרול: אני לא יצאתי בכלל לחפיפה כי אני לא הייתי סמל מערוז שם.

סא"ל דארכוביץ: מי היה סמל מערוז?

סמל סטרול: מאיר דבקר. אני לפני המלחמה יומיים החלפתי אותו.

סא"ל ארזי:

אה, ברור. זאת אומרת שלמעשה אתם הייתם במא"ל כפי שכל הזמן הכח היה כשסמל המעוז והמפקד יצאו לחפיפה ואת האימונים אתם עברתם.

באיזה מסגרת עברתם את האימונים במסגרת המחלקה? או שעברתם במסגרת פלוגתית?

זה היה נדמה לי במסגרת פלוגתית, משהו כזה. סמל סטרוול:

במסגרת פלוגתית. יהודה, לך יש משהו להוסיף על השלב הזה? סא"ל ארזי:

לגבי ההתערות שקבלתם לדוגמא, אתם זוכרים את השיחה שהייתה, אתה בטח

צריך לזכור את זה סטרוול, את השיחה שהייתה עם המח"ט כבלרזה. כשהוא תאר לנו פחות או

יותר את - -

הסמח"ט סמל סטרוול:

הייתה שיחה עם המח"ט דווקא לא עם הסמח"ט, עם אלרש, הייתה שיחה למכ"ים סא"ל ארזי:

ולקצינים, עם המח"ט. יהודה, אתה זוכר אולי משהו מהתקופה הזאת?

או שיש לך איזשהן חוויות מההכנה או אישורה הערכות שלך לגבי ההכנה לקראת הכניסה לפלוגה.

הייתי החובש של "חזירן". הדבר, אולי דבר אחד שאני זוכר, מההכנה יהודה רביב:

היה דווקא פה, הרגיו אותי, אני זוכר, ענין חלוקת הציוד. בתור

חובש אני זוכר שאני ביקשתי נשק מסויים, עוזי, לך זה הנשק המסורתי, אז קיבלתי רובה, אז,

אני מצאתי שבעצם ובמעשה בזמן הקרב והדבר הזה הפריע לי לרוץ בתעלות. ואז אם

אפשר להטיק מסקנה מכך, אז צריך באמת לחלק את הציוד בצורה מתאימה.

בקשר לאימונים ב - מא"ל קוראים לזה? כמו שפנחס אמר משום מה, אני לא

ודע אולי לא היה זמן, אימונים רציניים לא היו. ענין באי משמעת היה ברור לכל אחד,

ועוד מסקנה שצריך להפיק זה שצריך להגביר את המשמעת. אימונים היו חלשים מאוד, כימים

הראשונים שאיישנו את המעוז, המפקד רמי, הוא דאג לכך - - -

אולי לא נכנס לזה עכשיו, אנחנו אח"כ נעבור לשלב של הכניסה למוצב סא"ל ארזי:

איך היא בכלל התבצעה, הכניסה למוצב, כן מישרר יש לך מה להוסיף?

טוב, אני שמעתי כל כך מה נאמר עד עכשיו. מישרר:

אז תאמר בלי שום קשר, אתה צריך להתייחס כרגע לתקופה שמהגירוס כולל סא"ל ארזי:

האימונים שהיו למטה של יום, יום וחצי במא"ל, אם יש לך איזשהם

זכרונות או הערכות לגבי מה שהלך שמה, הן לחיוב והן לשלילה, מה עברתם, איזה סוג

אימונים עברתם פחות או יותר ובאיזה מסגרת, זאת אומרת במסגרת של המוצב כבר או שעדיין

במסגרת פלוגתית שעדיין לא ידעת בדיוק לאיזה מוצב אתה הולך, ומה עברת פיזית, זאת אומרת,

מה סוג האימונים שאתה עברת במא"ל, עד כמה שזכור לך?

לא כל כך זכור לי זה קרה כבר מזמן מאד. וזה לא עשה עלי רושם מיוחד. מישרר:

פשוט אני רגיל שלפני יציאה לאיזה תעסוקה אנחנו עוברים איזה יומיים,

ימים קצת יותר, לפי ההזדמנות. אנחנו עוברים איזה אימון בדר"כ עוברים על הנשק.

בן את הידיעות להפעלת נשק; רפחות או יותר זה מה שעשינו. אין לי שום חוויה מיוחדת.

- זוכר שזה היה נדמה לי קצר במיוחד, הרגשנו שזה לא היה מאמץ, קצר
במיוחד בטענה שזה לפני ראש השנה, רצי לכנס למוצב לפני ראש השנה.
- יששכר לרי: אני חושב, לפי דעתי שאם באים חיילים, שנקראים שלב ב', לאור אימונים
כאלה של נשק לירות עשרה כדורים שמגיעים אחרי זה למעוז בחעלה ולא יודעים
לתפעל את הנשק, אז אני חושב שצריכים להגביר את האימונים יותר.
- סא"ל ארזי: ברור, טוב המסקנה ברורה. השאלה היא אם אתה זוכר פחות או יותר איזה
אימונים עכרת שם.
- יששכר לרי: עברנו שם אימונים על נשק קל על מג"ים ומסכות גזים.
- סא"ל ארזי: זאת אומרת למעשה אימון נשק קל ואימון אב"כ.
- יששכר לרי: אב"כ, והיה שם חובש שנתן שיעור על נחשים עקיצות ודברים כאלה
- סא"ל ארזי: מישור מכס זוכר אולי באיזה שלב, צי וותר אותכם לצורת של המוצב? ז"א
באיזה שלב אתם ידעתם מי יוצא אחת למוצב?
- יששכר לרי: בשלב, ביום, יום לפני הסוף באותו הערב.
- סא"ל ארזי: למעשה, עד הלילה ממש לקראת הסוף לא היה ברור לכם בדיוק מה צירות הכוחות,
לכם לא היה ברור.
- יששכר לרי: לא היה ברור. בצהריים אספו אותנו שמה וריכזו והתחילו לחלק את השמות.
- סא"ל ארזי: ברור. זאת אומרת, למעשה אתם ירדתם במסגרת הפלוגה ידעתם שאתם שייכים
לפלוגה א', לא יותר מזה ולא היה ברור לכם בדיוק לאן יוצאים. וכן יהרדה?
- יהודה רביב: אני הייתי אולי מוסיף עוד דבר אחד, שבאופן כללי אני ראיתי את זה די טוב
בזמן בקרב שנשק מסוג אף.אנ שהוא לא אוטומטי, זה חבל, חבל לשלוח חייל לקו
ראשון למקום כזה רגיש עם נשק לא אוטומטי, כי אף.אנ הוא - - -
- סא"ל ארזי: יהודה, אני מציע, תראה אני מקבל את זה מאה אחוז. בואו נעשה כדי
שנוכל לעשות את התחקיר הזה בצורה מסודרת, בואו נשאר מקום בשלב יותר
מאוחר, אחרי שתתאר את הקרב או אחרי שכל אחד יתאר את הקרב, ונעבור את כל שלבי הקרב
לאט לאט, נשאר פרק למסקנות, כי אם נכניס עכשיו מסקנות, שהן למעשה מאוחרות יותר, לפי
לוח הזמנים של התחקיר זה גם לא ישמש אה"כ לצורך שיחזור.
- אני מניין שאתה היית בקו. ספר לנו בכמה מילים על הקו בתקופה שלפני שהגדרו
הגיע ובכלל תפקידך בקו ופחות או יותר איך אתה היית שם בתקופה שלפני המלחמה?
- משה נחמיאס: אני מכ"ש במוצב.
- סא"ל ארזי: כמה זמן הייתה במוצב "חזירן"?
- משה נחמיאס: בערך שבועיים וחצי. לפני המלחמה. לא היה שום דבר מיוחד.
- סא"ל ארזי: טוב, אני רואה שאין הרבה מה להוסיף בנושא הזה. אני רק רוצה לסכם בקיצור
ולתת לכם תמונה כללית. למרות שזה מיותר כי זה הרפיע בתחקירים קודמים.

הגדרת ירד. כפי שאתם זוכרים ביום ראשון, ולמעשה אנחנו היינו צריכים להחליף בקו ולקבל אחריות כבר ביום שלישי. היות והחלט ערב יום כיפור רמה שהיה מקובל בדרי"כ בקו כשנכנסים לקו רק ביום חמישי. והיה פרק זמן זיי ארוך לאימונים למעשה, לא זיי ארוך אלא יומיים עד שלושה ימים לאמונים, בדרי"כ. אצלנו קוצר משיקדלים כלליים שדרך אגב היו בסדר גודל של מטכ"ל, ז"א שלא היו שיקולים לא של החטיבה בכלרזה ולא של החטיבה שלנו. לכן האימון באמת קוצר אם אתם זוכרים גם המפקדים הקצינים והסמלים יצאו אל המוצבים לחפיפה כבר ביום שני בבוקר, למעשה יום שני בצהריים. כך שמי שנשא לאימונים בעצם היה קצין מכל פלוגה והפלוגה עצמה, כשהפלוגה עדיין לא הייתה מצורתה לפי הנוחות שירדדים לתוך המוצבים, עוד פעם, בגלל המיבבלות הרגילות שהם בהחלט נושא לביקורת וזה שלמעשה עד שאתה לא יורד לקו אתה עוד לא יודע מי מאלו שגויסו ישוחרר ומי לא ישוחרר וקשה לבנות את המסגרות.

למעשה אנחנו באמת בנינו, כפי שאהם אומרים, אתם לא ידעתם עד לרגע האחרון עם מי אתם נמצאים, פי אנחנו בנינו את המסגרות של המוצבים. למעשה בלילה של יום ראשון עדיין לא ידענו כלום, בלילה של יום שני, בלילה של יום שני רק ישבנו על הניירות ובנינו את הקבוצות לפי אותם האנשים, שנשארו מגויסים ולא שוחררו, או שלא היו להם בעיות. בשלב הזה למעשה יצא הסגל להכנה במוצבים, ולצערינו אין אף אחד מאלה שיצאו לחפיפה במוצבים אתנו היום, פה. ואנחנו אם כך נדלג על השלב של החפיפה של המפקדים, במוצבים, ונעבור לשלב, שהכוח מגיע אל המוצב. נעבור עוד פעם לפי הסדר אחד אחד וכל אחד ינסה לתאר פחות או יותר, את השלב שבו אתם מקבלים אחריות למוצב, כלומר שהרגע של הכניסה למוצב ועד הרגע שהכוח, שהיה לפניכם במוצב עוזב את האזור ואתם מקבלים אחריות. מה מראים לכם לכל אחד בתפקידו; מה התירגולות שהם מעבירים לכם, מתרגלים יחד אתכם, לא מתרגלים יחד אתכם. ונכסה כך עד השלב שאתם למעשה נשארים לבד במוצב, יותר מאוחר נעבור את השבוע שעד המלחמה, שבו תוכלו לספר בדיוק מה התרגולות שעשעתם, מה חיי השיגרה, איזה פעילויות עשיתם. נתחיל לפי הסדר. סטדרול בבקשה.

סמל סטדרול פנחס:מה שאני זוכר, היגענו באוטובוס למוצב, ירדנו, הורדנו את החכילות, ולכל אחד חילקו את הכונקר לפי רשימה. סמל מאיר הכין את הרשימה, הוא שם על הלוח רשימה, עם כל השמות של האנשים. כל אחד קיבל באיזה כונקר הוא ישן. לא זכור לי אם היה איזה חירגול עם הכוח שעזב, איני זוכר את זה, יכול להיות שהיה איזה חירגול, אני עזרתי למאיר ולא - לי לא זכור שהיה איזה תרגול. חלק, שלושה אנשים הלכו להחליף את האנשים בחזרון א' זהו מה שאני זוכר.

סא"ל ארני: אתה זוכר אולי באיזור צורה התבצעה ההחלפה? אתם נכנסתם למוצב. האם היו עוד בתוך המוצב?

סמל סטרוגל: הם עוד היו בפנים.

סא"ל ארני: אני רק רוצה להזריך אותך. ישנן מספר נקודות שמענינות אותי במיוחד

בנושא הזה. לדוגמא, האם אספו אותכם כמו שצ'שנכנסתם למוצב והסבירו

לכם קודם על המוצב, או שקודם כל פיזרו אותכם לתוך הבורנקרים וכל אחד אירגן לו את

הציוד וכך הרי יותר מאוחר התחילו התירגולות או הכרת המוצב באופן מבצעי? או לדוגמא,

האם אתה לדוגמא לקחו אותך והראו לך מה תפקידך דבר ראשון במוצב, או שקודם אתה התארגנת

מבחינה מנהלית שמת את הציות וכו' וכו' - - - ?

סא"ל סטרוגל: כמה שאני זוכר היינו איזה שעה עם הציוד, עד שאני לא יודע, אולי מאיר

קיבל מהם חידוץ, אני לא זוכר את זה, הכנסנו את הציוד, אני לא זוכר שבכלל

שקיבלתי תדריך על המוצב מסביב, אני לא זוכר. כי אני למחרת - יכול להיות שזה היה

למחרת, למחרת עברתי לחזיון א'. אז יכול להיות שהם עשו אח"כ תירגולים, אני לא השתתפתי

בשום תירגול.

סא"ל ארני: מישרר. מה יש לך להוסיף בנושא הזה של הכניסה למוצב וההתארגנות?

מישרר: אני יכול לספר, מה שאני עשיתי ושנכנסתי למוצב. מה שאני יודע, אני

נכנסתי למוצב והתחלנו לסדר איכשהו לסדר את האבילות, ואני קיבלתי הוראה לעלות לתצפית.

אז עזבתי את כל הציוד שלי ואפילו לא ידעתי איפה אניח אותו. ואיפה הבורנקר, אז עליתי

ישר לתצפית, קיבלתי מהחיל שהיה לפני, מהעוזבים תדריך על הגיזרה.

סא"ל ארני: תתאר נחות או יותר את התדריך, מהנקודות שהוא עמד, אנחנו פשוט מערנינים

לדעת מה בערך העבירו לכם.

מישרר: טוב, לפני שאני אומר את זה, אני אגיד שלמחרת, לא זוכר אם זה היה בדיוק

למחרת, קצת יותר מאוחר קיבלתי תדריך דומה מאיזה קצין, כנראה בדיוק למחרת,

קצת יותר מאוחר, קיבלתי תדריך דומה מאיזה קצין, כנראה קצין מודיעין, שהיה אצלינו. וזה

בערך היה אותו הדבר ורק הנקודות היו יותר מדויקות. עם קצת יותר פרוט. אבל מה הם

הנקודות בשטח פשוט לזיהוי הגיזרה, בעיקר סוללות משטחי צליחה ואיפה מרוכזים כוחות

להם, ואיפה יש מחנות, ואיך לזהות קצינים אצלם.

סא"ל ארני: כל זה קיבלת בשלב שבא קצין המודיעין או בשלב הראשון?

מישרר: בשלב הראשון. בשלב קצת יותר מאוחר, נדמה לי למחרת, קיבלתי תדריך דומה

מאוד, מאיזה קצין מודיעין ועם קצת יותר פרוט ואז כבר היתה לי אפשרות

לשאול על כמה נקודות שהיו לי בספק. כי גם למחרת הייתי בתצפית.

סא"ל ארני: איכשהו תדריך מבצעי, או איזשהו הבהרה לגבי התנהגות במוצב במקרה ופותחים

באש במקרה שהמצרים מגיבים בצורה לא סבירה, קיבלת איזשהו תדריך מהכח שעזב.

מישרר: רק מהאנשים שלנו.

סא"ל ארני: זאת אומרת רק יותר מאוחר אחרי שהמפקדים שלכם נחנו לכם הוראות מדויקות.

בשלב הזה למעשה הכוח העוזב לא נחן לכם תדריך באופן ישיר?

ג' שרר הכוח דעיוזי י... ל... שמהרבע הרא...
 ההתנוגדו... דמה שק בני... כנר...
 ד... אני לא זוכר, אבל מהרבע הראשון דעני /משל, שא...
 י... שחננו במשך כ... הזמן. ידענו איתי ורבע הראשון ימטר...
 מי יסיב שעוברים, כאלה דברים ככ... ספיפי ט

יששכר לרי: אנחנו היגענו לטסה, בשקם של טסד נת...
 ואמר במקרה שתפרח מקמה אז - - -

סא"ל ארני: אתה זוכר במקרה מי זה היה?
מארקה: זה בני.

סא"ל ארני: זה בני הסמג"ד של מאד שמרנים וארבע (184)
יששכר לרי: רבני נתן לנו תדריך איך להתנהג לא הצעיר לחיילי ימי ד...

ואמר לנו, והסביר לנו על ניהול פתיחה באש, א...
 יאזא להשיב באש. אח"כ ירדנו למע"ז. ירדנו מהאוטובוס הנחנני...
 רמי ז"ל הכניס אותנו לחדר האוכל והסביר לנו על הגיזרה וירד...
 לנו את כל הנקודות ש - - -

סא"ל ארני: היא עשה אחכם סיכוב בכל המוצב, הראד לכס - - -
יששכר לרי: למעלה בעמדור יאמר לנו שאחר שנסיד את הצירוף, יא...
 יתפייסת עמדות. יזהו.

סא"ל ארני: ברור, מתי בוצעו דתירג... באמת?
יששכר לרי: התירגולת, למחרת כבוקר.

סא"ל ארני: זאת אומרת רק למעשה אחווי שהכח שלהם עזב הייתם רבו,
 האחרים.

יששכר לרי: ומהרה שלהם לא ק בלנו ימים חדרני .
סא"ל ארני: כן. ברור אנני רמי דעביר יכס תדריך השלב של ד...
יששכר לרי: בשלב של הכניסו למוצב הוא העב... לב תדריך. ואד...
 לתצפית, לא למגדל למזה והסביר לנו את השמ... לא יד...
 ישב בתצפית למעלה, אני חושב שמ"ט"ד עלד לתצפית כזאת יאם הוא...
 לפי דעתי זי - - -

סא"ל ארני: לא אבל מישרר אימר ש-רוקא הסב ר... כחוח או...
יששכר לרי: אני חושב שאם החייל שעומד להשתחרר זה מרב...
 הביחה אחרי תקופה של 30 יום. אז דוע עישו א...
 שהוא עושה כרבע רגל את כל התדריך. הוא בורח מכל זר הוא י...
 לאןטובוס ולקפל את הצירוף שלו ולעלוה.

סא"ל ארזי:

זה אתה צודק. אבל דרוקא אני חושב שזה לא הנקודה הקריטית, כי מישרר

אומר בעצמו, שכבר למחרת הופיע קצין מודיעין.

יששכר לרי:

כסדר כבר למחרת. אבל השאלה נשארת אם באותו הרגע שעלה לתצפית; ובאותו

הרגע היו פותחים באש ומאיזה נקודה שהיא, מה הוא היה עושה? אז אני חושב -

סא"ל ארזי:

לא נכנס. אני מקבל את הביקורת, לא נכנס לוויכוח. יש לך אולי עוד משהו

להוסיף בקשר לתירגולות? רמי עבר אתכם, הייתי רוצה לדעת נקודה אחת שדי

חשובה לי, אתה אומר שרמי נתן לכם תדריך למטה בחדר אוכל, והסביר לכם פחות או יותר

התנהגות בפתיחת אש אחרי שכבר הסמג"ד נתן לכם את זה פעם נוספת. הסביר לכם את הגיזרה

מאזור מגדל התצפית, עבר איתכם והכיר לכם את העמדות וקבע לכל אחד עמדה, או שזה בוצע

בשלב יותר מאוחר?

יששכר לרי:

זה בוצע בשלב למחרת בבוקר לכל אחד הוא קבע את העמדה. ובחצר הוא הסביר

לנו על הבונקרים, אחר לנר זו בונקר אחד זה בונקר שתיים, ארבע והעמדות

מלמעלה ואחרי זה עלינו ממש מעל לעמדות ולהכנס לתעלות איך הכניסות ואיך היציאות.

ולמחרת בבוקר עשינו את התירגול לזה.

סא"ל ארזי: אני מבין, יהודה, תתיחס בבקשה לאותו פרק של החיפה. אולי בתפקיד

שלך כחובש מה החפיפה שאתם קיבלתם בנושא הרפואי?

יהודה רביב: החפיפה שאני קיבלתי היתה רגילה. והחובש שהחלפתי אותו לקח אותי לכל

העמדות הנוגעות לעבודה שלנו, וקיבלתי ממנו את הידע ואחרי שהוא עזב עשיתי הכרה עם

הציוד שלי של המוצב, הציוד לפי התקן, בדקתי אותו.

סא"ל ארזי: יצא לך לבדוק יחד עם החובש שהחלפת אותו? לעבור על כל הציוד בדיוק,

לראות מה יש לך איך מתפעלים כל דבר ואם בכלל אתה מכיר? עברתם על הציוד

החפטים הימות הרי, אז עברת ממש על הציוד וראית כל פריט שישנו אצלך, או שזה היתה

העברה רגילה שאנחנו רגילים תוך כדי ריצה לכרוח החוצה וכו'.

יהודה רביב: זה היה בערך כך, אני עשיתי את הבדיקה הי יותר קפדנית אחרי שהחובש ההוא

עזב, וראיתי מה שחסר לי ורשמתי ונדמה לי שלא קיבלתי את הציוד שהזמנתי.

סא"ל ארזי: כשלב ראשון היה רופא במוצב? ז"א בשלב הזה של הכניסה?

יהודה רביב: לא, אלא היה לנו רופא עד חצי שעה קודם המלחמה.

סא"ל ארזי: מתי אני ארזי הגיע אני יודע, אבל אתה אומר שלפני זה לא היה רופא במוצב.

יהודה רביב: לא היה רופא ולא באה ביקורת רפואית.

סא"ל ארזי: ז"א שלמעשה כל פרק הזמן, שעד המלחמה לא היה ביקור רפואי שוטף ז"א

ביקור בנושא של טיפול אפילו בחולים או - - -

יהודה רביב, לא, לא היה.

סטרוול אפשר היה לשלוח לטסה נדמה לי.

סא"ל ארזי: לא, לא משנה, אני רוצה לדעת פחות או יותר מה היתה הפעילות.

יהודה רביב: היה לי מקרה אחד, אני כבר לא זוכר את החיל, הוא היה מנח"ל נדמה לי

שהוא חשב, שהוא קיבל איזה נכיתה, או משהו מעכבר, אז היינו צריכים

לשלוח אותו בזחל"מ ל"פרקן" או לאחד המוצבים הסמוכים אלינו. לרופא שהיה שם,

כי לנו לא היה.

סא"ל ארזי: אני מבין, טוב, משה, אני הייתי רוצה לשמוע ממך רק כמה מילים כלליות,

איך לפי הערכתך בוצעה. לך *היה בכלל נסיון בקור? השבועיים האלה שהיתה

קודם זה פעם ראשונה בחיים שלך. רק התגייסת ורק הגעת לקור וזה בתחלה של כל הסיפור

שלך בתעלה אני מבין, אז אין לך הרבה מה להוסיף בשלב הזה?

משה נחמיאס: לא.

סא"ל ארזי: טוב. אנחנו נעבור ישר לשלב הבא. מה שהייתי רוצה לשמוע מכם עכשיו

זה ככה: ננסה לעבור את כל השבוע שעד יום שישי בעצם זאת אומרת עד יום

שלפני המלחמה, שבו אנחנו נתחיל להתעכב יותר על פרטים. ומה שהייתי רוצה לשמוע מכם

זה בשלושה נושאים עיקריים. א. תאור כללי של האווירה במוצב, של הלך הרוחות במוצב.

זאת אמרת, איך אתם מרגישים יש מתח, אין מתח. אתם מזהים איזה פעילות בצד השני, מעוררת

אצלכם מתח או לא, או שאתם בכלל באווירה של שלווה, של קור שקט וכו' וכו' ז"א אווירה כללית.

דבר שני מהם התירגולות שאתם עוברים במוצבים ובאיזה תדירות אתם עוברים

את התירגולות וגם תנסו לתאר את התירגולות מה עשיתם בתירגולות, לפי סדר שבועי פחות

או יותר.

דבר שלישי - אמה הם הפעילות שאתם עשיתם מחוץ למוצב, כלומר כולל תצפית

ב"חזירן" אלף, איפה שאתה היית סטרוול, כולל סיורי בוקר או פתיחת צירים, כולל תצפיות

מזדמנות, אם היו, ז"א תצפיות בשטח שלא קבועות דווקא ב"חזירן א'" בקיצור את כל הפעילות

אני מציע שנעבור אחד אחד לפי הסדר, אנחנו גם ננקוט בשיטה היות וזה פרק זמן ארוך

ויכול להיות שיהיה הרבה מה לספר על פרק הזמן זה, אז אם אדם מסויים מתייחס לדוגמא:

לתצפית חוץ ב"חזירן א'" אז ניתן לכל אחד אפשרות להתייחס לתצפית חוץ בחזירן א',

אם ישנו מישהו נוסף שיכול להוסיף בנושא וכו' - - בסדר? או.קיי. אז נתחיל איך

סטרוול מה שהייתי מבקש זה תתאר את התירגולות שעברתם במוצב. במידה ואתה לא עברת במוצב,

אז מה עברת בחזירן א' ומה בלילות כשהתקפלתם בחזרה עברת מבחינת התירגולות מבחינת האווירה

מבחינת הכל.

סמל סטרוול למחרת כשהגענו לקור, אז אני ישר עברתי לחזירן א'. אני ועוד שני חבר'ה.

סא"ל דארבני הספקת לתרגל משהו?

סמל סטרוול לא, אני כבר בשעה 05:00 בבוקר למחרת כבר יצאתי לתצפית. אז פתיחת צירים

ותצפיות חוץ מחזירן א' לא היה לנו. למעשה היציאה לחזירן א' היתה פתיחת

הציר; היינו הולכים ברגל לפני הזחל"ל מגיעים לחזירן בודקים את השטח.

- סא"ל ארני: כמה אנשים הייתם שם בחזירן א' במשך כל יום?
- סמל סטארנל: שלושה אנשים, היינו מחלקים ל - 4 שעות תצפית לכל אחד שעתיים ושעתיים.
- סא"ל ארני: באיזה שעה בערך הייתם מתקפלים בחזרה?
- סמל סטארנל: עם חושך, כשהיה מתחיל להיות חושך היינו מדליקים כמה גרזניקים כדי לעשות רושם כאילו נשארים שם אנשים. לפעמים בלילה היינו יוצאים לשם; פותחים את השער, עושים קצת רעש, שיחשבו שיש אנשים בפנים.
- סא"ל ארני: מה ז"א לפעמים יוצאים? היה סירור קבוע שהיה יוצא?
- סמל סטארנל: לא, לא היה קבוע, מדי פעם היינו מקבלים הוראה, אני לא יודע מאיפה. שזה בא. להיכנס בלילה לחזירן א' לפתוח את השער ולעשות קצת רעש בפנים עם הזח"ל ולחזור.
- תירגולות, בחזירן א' לא עשינו כל תירגולות זה היה רק עמדת תצפית, זה כל מה שהיה לנו שם. למחרת שהיגענו לקור, זה היה היום הראשון שלי שהייתי בחזירן א' הגיע קצין מודיעין לתצפית והסביר לי גם כן על השטח פחות או יותר, ואמר לי אם יהיה לך עוד איזה בעיות אז תתקשר ואנחנו נבוא ונסביר את הכל. הייתי שמה ארבעה ימים, למעשה היה צריך להתחלף כל שלושה ימים, אבל זה יצא שבת בדיוק אז לא רצו לעשות החלפה בשבת. נשאיתי ארבעה ימים. זה היה שיגרת, יוצאים כבוקר עושים או בע שעות תצפית, לוקחים איחנו אוכל. בצהריים היו שולחים לנו אוכל לשם.
- סא"ל ארני: תאמר לי סטארנל, היתה לכם איזשהי תירגולת, אחד המפקדים רמי או מישהו אחר או אולי מהגדוד שמה, שבא אליכם ונתן לכם פחות או יותר הנחיות לגבי תירגולת אם קורה משהו, איך מתנהגים בתצפית, מבחינה מיבצעית.
- סמל סטארנל: בחזירן א' לא. לא קיבלנו שום.
- סא"ל ארני: היתה לכם איזשהי הוראה מפורשת מה אתם עושים כשנפתחת אש לדוגמא?
- סמל סטארנל: זה קיבלנו תדריך בטסה, אם יורים יותר מארבעה כדורים, ואסור לפתוח באש. ה. קיבלנו. אבל לחזירן א' עצמו לא קיבלנו שום תדריך חוץ מקצין המודיעין שהסביר לנו.
- סא"ל ארני: מישהו הסביר לכם בכלל על אפשרות אם פורצת מלחמה או פורץ משהו איך תתנהגו תתקפלו בחזרה לחזירן ב' או תשארו במקום?
- סא"ל סטארנל: לא, לא קבלנו שום תדריך.
- סא"ל ארני: שום תדריך בנושא הזה אני מבין. איך היתה האווירה?
- סמל סטארנל: להיפך אז זוכר שביום ראשון, אני בדקתי, המוצב היה קצת הרוס. אז בדקתי איזה בונקר אחד שמה במקרה ותהיה איזה הפגזה שנדע לאן להכנס. כי חזירן א' כבר היה כמעט הרוס. הפתחים היו סגורים.
- סא"ל ארני: בכל המוצבים המדוללים זה היה. תאמר לי סטארנל איך היתה האווירה באופן כללי ז"א היתה הרגשה של מתח היתה הרגשה של - - -

- סמל סטארבל:** אני אגיד לך, אני כבר הייתי הרבה פעמים בחלים במילואים, אז אני בדר"כ כבר יודע שבחגים יש כוננות זה דבר שיגרת, ככה שאם אמרו לנו שיש כוננות אז לקחנו את זה בתור כוננות חג, כמעט תמיד בצבא כשיש חג אז יש כוננות. כחזירן א' בימים הראשונים לא היה שום דבר, זה היה ממש שלורה.
- סא"ל ארני:** טוב, עוד משהו סטארבל בקשר לפעילות, מה עוד ידוע לך על פעילות שהיו במוצב, היו עוד סיורים מחוץ למוצב חוץ מתצפית חוץ?
- סמל סטארבל:** לפעמים היו עושים סיורי לילה. היו לוקחים שלושה ארבעה חבר'ה מהמוצב שלנו ונדמה לי שהמוצב השכן, אני כבר לא זוכר מאיפה, שני זחל"מים ויצאים לסיורי לילה.
- סא"ל ארני:** אני מבין, סיורי יום, היו סיורי יום לאחד הכיורונים תצפיות מזדמנות בטוח? אתה זוכר משהו כזה?
- סמל סטארבל:** לא, לא היה.
- סא"ל ארני:** כלומר, זאת היתה למעשה הפעילות היחידה שברוצה מחוץ למוצב?
- סמל סטארבל:** כן.
- סא"ל ארני:** אני מבין, היו עוד איזה חדריכים, חוץ מאשר הביקור הזה של קצין מודיעין, שבא לתדרך תקשר לנושא הגיזרה. היו עוד איזה סיורים כמו למשל של המג"ד בגיזרה של הסמג"ד או של המח"ט בגיזרה, בנושא של א' ביקור רב' בנושא של חדריכים מקצועיים?
- סמל סטארבל:** לא בזמן שאני הייתי בחזירן א', אצלי לא היו בכל אופן באותו הזמן. היו מבקרים אבל לא, חוץ מאשר הקצין מודיעין. לא.
- סא"ל ארני:** מי מכס עוד היה בחזירן א' באחד השלבים? כן מישור.
- מישור:** אני הייתי באחד הקצנים הראשונים ולמעשה אין לי מה להוסיף היתה אורורה שקטה וזהו.
- סא"ל ארני:** אתם זיהיתם אישזהו תכונה מיוחדת בצד השני, או איזה פעילות מיוחדת שהיו נראות לכן שגרתיות, או אולי אם העבירו לכם התצפיתנים הקודמים על איזשהם פעילות מיוחדת שהיו בצד השני בתקופה הזאת של שבוע שלפני המלחמה בחקופה לפני שאתם נכנסתם.
- סמל סטארבל:** אני זוכר שקיבלתי מרמי דף והוא רשם על זה בדיוק מה זה משהו מיוחד מה צריך לרשום מה צריך לדווח על זה ישר לחמ"ל ז"א היינו מעלים כרטיס תצפית ואם היה משהו מיוחד היינו חייבים לדווח ישר לחמ"ל על זה.
- סא"ל ארני:** השאלה היא האם אתם התרשמתם שנאמת היה משהו מיוחד אם ראייתם אישזהו פעילות מיוחדת.
- סמל סטארבל:** כן, דירוחנו על כל מיני פעילות.
- סא"ל ארני:** זה היה נראה לכם משהו יוצא דופן, או שאתם התייחסתם לזה כ - -

ממל סטאררל: כן, למשל אני לא זוכר באיזה יום, נדמה לי שזה היה בראש השנה, אז

חיילים מצריים תפסו ממש את כל הקו, חיל רגלים עם כובעי

פלדה וכל זה. ובמקרה באותו - -

סא"ל ארני: באיזה יום זה היה?

ממל סטאררל: נדמה לי שזה היה בראש השנה, אני לא זוכר בדיוק מתי זה היה.

מישרר: זה היה ביום חמישי.

ממל סטאררל: ואז בדיוק רמי היה גם בתצפית ראני הייתי כחזירן א'. דיברתי איתו

ודירוחנו על זה. וזהו, חוץ מזה עבודות בתעלה היו עובדים לפעמים

במשטחי צליחה וכל מיני. זה חמיד היינו מדורחים על זה ישר לחמ"ס.

סא"ל ארני: ריכזו כוחות מיוחד לא אראיתם, יותר נכון לא הכחנתם במשהו שהדאיג

אותכם במיוחד?

ממל סטאררל: בימים הראשונים לא, אח"כ.

סא"ל ארני: באיזה שלב כן? כי אנחנו מדברים עכשיו עד השלב של יום שישי ממש לפני

פרוץ המלחמה.

ממל סטאררל: יומיים שלושה לפני זה כבר היו כל מיני דירוחים, בימים אלה אני כבר

לא הייתי בתצפית, אני החלפתי את מאיר בתור סמל המעוז אז כבר לא יצא

לי להיות בתצפית.

סא"ל ארני: מישרר עד מתי אתה היית כחזירן א'?

מישרר: הייתי עד יום חמישי עד 17 00, באותו יום חמישי בבוקר מהשחר הייתי

בתצפית. אותו בוקר היה ביקור איזה, נדמה לי רב-סרן מודיעין, ז"א

איזה קצין מודיעין ככה למעלה ממה שהיינו רגילים. וגם רמי עלה לתצפית והם שאלו

ז"א היתה להם איזה ידיעה קודמת על הדירוחים האלה והוא ניסה להתרשם אם זה נכון לפי

מה שדירוחנו, האם זה נכון שיש כאן ריכוזים של - - -

סא"ל ארני: בקיצור, הוא בא בעצמו לצפות, הוא לא בא לשוחח אתכם אלא בעצמו לצפות.

מישרר: הוא בא הוא עלה וצפה ונדמה לי שהוא לא התרשם במיוחד שהמצב ככה

שונה מאד ממה שהיה קודם, אבל אחרי שיחה איתו בעיקר רמי ניסה לשכנע אותו

שיש הבדל כמה שיש עכשיו וכמה שהיה לפני ארבעה חמישה ימים, וככה השיחה נגמרה והוא

ירד, וזהו.

סא"ל ארני: אני מבין. טאן נעבור עכשיו לחזירן ב'.

מישרר: סליחה, מה שהודעתי עכשיו היה כחזירן א', כחזירן ב', לא במדולל

הביקור הזה של קצין מודיעין. ולא היה הבדל בין מה שהיה אפשרי לצפות

כחזירן א' ובין מה שהיה אפשר לצפות מחזירן ב' למעשה. חזירן ב', סליחה המדולל

חזירן א' נדמה לי שפנה יותר מול לאיזה מחנה של קצינים, אפשר היה לצפות נכון סטאררלי

- יותר לאיזה מחנה, איזה ביתנים שישבו שם,
סמל סטגורל: זה היה יותר קרוב למשטחי הצניחה שהם בנו שם בשטח.
רביב: זה היה בין חזירן כ' לחזירן א'. משטחי הצניחה.
מישר: לא היה הבדל מהותי בין מה שאפשר היה לצפות, להיפך בחזירן כ' היה מגדל יותר גבוה.
סטורל: המגדל של חזירן כ' היה גבוה מאד, ככה שהוא היה שולט, אני חושב, יותר מאשר חזירן א' אפשר היה לראות משם יותר טוב.
מישר: מבחינה מודיעינית לחזירן א' לא היה יתרון על התצפית של המוצב עצמו.
סא"ל ארני: של חזירן כ'.
מישר: של חזירן כ'.
סא"ל ארני: יששכר נעבור אליך, ואני מציע שעבשיר נתחיל לעבור לתירגולות ולארועים שהיו בחזירן כ' במשך התקופה. ונתחיל מאותו הרגע שקבלתם את האחריות שכבר לא היו ^{החזיר} ~~בבניה~~ שהחלפתם אותם בקו. אולי תתחיל דווקא מהנושא של מה רמי תירגל אצלכם? איך הכינו אותכם בכלל? ומה היו הארועים במשך השבוע?
יששכר לרי: רמי תירגל אותו לחפוס את העמדות, כל אחד את העמדה שלו.
סא"ל ארני: באיזה שלב?
יששכר לרי: בשלב, ביום שני זה היה באחה"צ. כל אחד שיקח את השכפ"צ מפתח הבונקר וילבש אותו וירוך לעמדה שלו. תירגלנו את זה פעמיים, זה לא היה בסדר. הוא עשה לנו את זה פעם שלישית, זה היה תוך שתי דקות כולם תפסו את העמדות וזה היה, בסדר ואז הוא הפסיק. ובערבים שלפני שהיינו, אחרי שהיינו אוכלים את ארוחת הערב, אז הוא היה מסביר לכל אחד שיצא עם הדיסקית, תחבושת אישית, ומחסניות מלאות למצפיות לילה.
סא"ל ארני: כמה תצפיות לילה, וכמה תצפיות יום החזקתם, אתה זוכר?
יששכר לרי: שתיים.
סא"ל ארני: שתיים לילה, ושתיים יום.
יששכר לרי: תצפית במגדל ובעמדת שער.
סא"ל ארני: אני מבין. וזה היה במשך כל התקופה רק שתי תצפיות?
סמל סטגורל: לא היו בראש בשנה, אז הוסיפו עוד עמדת שמירה, עמדה מס' 6. - בלילה ביום רק תצפית.
סא"ל ארני: איזה עמדות היו מאוישות? המגדל תצפית.
יששכר לרי: היתה מאוישת עמדה מס' 1 ביום בחזירן כ' והתצפית. ובלילה היה עמדה אחד והתצפית ושלושה ימים, בראש בשנה עשינו גם שמירה ותצפית בעמדה 6 בלילה רק.
סא"ל ארני: ולמעשה אם ככה ביום עד לפני המלחמה עצמה כלומר, כולל השבוע שלפני ראש השנה והשבוע שאחר ראש השנה אתה אומר שהיו למעשה רק שתי עמדות ביום

אשוחח מהן בשער עמדה מס' 1 ואחת בתצפית ורק בלילה בתקופת ראש השנה גם עמדה - 6 צפונית יותר.

מישרר: אני הייתי רוצה לומר משהו על העמדות. היתה עמדה אחת שקראנו לה עמדת

נ.מ. על יד הדגל.

סא"ל ארני: איזה עמדה היתה איזה מספר?

סטרוול: ארבע עמדות.

יששכר לרי: זו היתה עמדה - 7.

מישרר: עמדה עגולה, שרואים ככה קצת למטה משמאל ל - 5 אם אינני טועה.

סא"ל ארני: אני מבין, העמדה שמעל למטבח.

מישרר: שמעל למטבח. ושם היה צריך להלכה היה צריך לעמוד חייל כל הזמן עם

חגור ואפילו נדמה לי כובע פלדה. על-יד מא"ג מכורן כלפי מעלה.

סא"ל ארני: ז"א כל הן רם למעשה העמדה הזו היתה צריכה להיזת מאויישה.

סטרוול: לא, זה לא היה צריך, זה היה צריך - - -

מישרר: למעשה כולנו ידענו שזאת, כוננות להלכה והיתה מין ככה, הסכמה בנינו

שחייל אחד הוא ממונה על עמדה הזאת וברגע ש - - או שמודיעים שצריך להיות

בכוננות, או שמודיעים שגא איזה ביקור או משהו יהיה חיל שם תוך שניות ממש שניות וככה

זה התבצע.

סא"ל ארני: ז"א שבפועל למעשה לאישהם שלוש אלא אישהם רק שתי עמדות.

סטרוול: אני - - - היו פה כמה שלבים, שהיה פעם כוננות נ.מ. שהיה צריך להיות

מישהו בפנים, בתוך העמדה. פעם אחרת קיבלנו כוננות נ.מ. שהוא צריך

להיות עם כובע פלדה ועם השכפ"צ, ופעם קבלנו כוננות שצריך לדעת רק שהוא בכוננות נ.מ.

שהוא לא חייב להיות בעמדה. זה השתנה מפעם לפעם, לפי אני לא יודע, לפי הוראות שקיבלו

מהחטיבה, אני לא יודע מאיפה.

סא"ל ארני: אני מבין, טוב, יששכר אולי תמשיך לתאר במשך השבוע מה פחות או יותר היו

הארועים, מה פחות או יותר היו הפעילויות, אתה אומר שתרגלתם כמעט

כל ערב, או שלמעשה כל ערב רק קיבלתם הוראות איך - -

יששכר: לא, כל ערב קיבלנו אותם הוראות על התחכוש האישית, הדיסקית והמחסניות.

סא"ל ארני: זכור לך עוד תירגול שעשיתם חוץ מהתירגול הזה של היום הראשון?

יששכר לרי: עשינו פעם אחת ניסוי כליים.

סא"ל ארני: מתי זה היה, אם אתה זוכר בערך?

יששכר לרי: אם אני לא טועה זה היה יומיים אחרי שהגענו למעוז.

סא"ל ארני: וניסחתם למעשה את כל הנשק או ישנם סוגים מסויימים שניסחתם וסוגים שלא?

יששכר: ניסו את הנשק האישי שלנו ואת המאג"ים.

סא"ל ארני: אני מבין. עכשיו, במשך השבוע הזה, היו לכם איזה שהם התראות חוץ מהנורא

הזה שסטרוול מספר, שמדי פעם הודיעו שיש כוננות נ.מ. מיוחדת, היו איזשהם

כוננויות איזשהם התראות או שלמעשה - - -

יששכר לרי: לא, היה רגיל כמו שסטודל הסביר, היה רגיל.

סא"ל אורי: היה רגיל לגמרי.

יששכר לרי: אבל ביום חמישי בערב, בלילה זה היה בשעה 02:00 דני ז"ל ספרק'ישב

בתצפית אלמטה, רגילה טנקים לאורך התעלה, היה רעש של טנקים אז העירור

אוחנו את כולנו והכניסו אותנו לכוננות, אחרי חצי שעה שהיינו ערים קיבלנו מטסה שזה

שום דבר וזהו.

סא"ל אורי: אני מכין, היה לכם איזה תירגול של חדירה עם טנקים, ז"א שטנקים שלנו

צריכים להגיע למוצב, מישהו תירגל את זה איתכם.

יששכר לרי: לא.

סא"ל אורי: לא הם תירגול אני מכין.

מישור: אני רוצה להוסיף משהו. בימים האחרונים לפני המלחמה לא זוכר יומיים

או שלושה, הייתה הוראה, שאם חודרים מטוסים לירות עליהם, בניגוד להוראות

שקיבלנו בהתחלה.

היה איזה מקרה אחד שביום עד כמה שאני זוכר, ביום וביעי זה היה יום אחד

לפני שיצאתי לחופש, שבלי לה מי שיצא לתצפית לילה, ראה אורות חשודים והיה נידמה לו

שזה בחזיון א', אז זה היה בערך ב - 22.30 או 23:00 בלילה הודיעו לרמי, ררמי העיר

את כל המוצב, היו כולם בכוננות והוא עם עוד שני חיילים אני הייתי אחד מהם נסענו בזח"ל

עד חזיון א' לראות אם באמת יש משהו.

עכשיו, לא ראינו שום דבר, הוא התקרב עד המוצב ממש, לא ראה שום דבר חשוד

וחזרנו כלעמח שבאנו והינחנו שמן הסתם היו האורות יותר רחוקים או משהו כזה.

סא"ל אורי: טוב, יהודה ספר אתה על הארועים, שבשבו, בשבועיים שלפני המלחמה וחננה

לעבור עוד פעם לפי חתך של קודם פעילות מבצעית אחרי זה אורירה כללית

והתרשמות כללית מאורירה במצוב ובכלל ואורירה בשטח.

יהודה רביב: בקשר לפעילות מבצעית אני לא יכול להוסיף יותר ממה שהאחרים אמרו.

בקשר לאורירה משהו אחר אולי אבל גם כמו שהם אמרו. בהתחלה בימים

הראשונים, שהיגענו היה שקט ולא היו סימנים בולטים, שהיו גורמים לנו לדאגה. רק

בימים האחרונים לפני פרוץ המלחמה ראינו את הסימנים דיי ברורים. אני גם ישבתי

בתפנית רביום נדמה לי, בימים האחרונים לפני פרוץ המלחמה, היינו רואים הרבה. נדמה

לי שזה היה ביום - בחמישי לחודש, היינו רואים כמו שפנחס סטודל סיפר הרבה הרבה

מאד מיצרים מתרכזים בתעלות לא רחוקות מן המים, ועל הגבעות ממול. אני זוכר גם אחד

הדברים הכי חשובים שראינו שיום - שכל הזמן ימים שלמים היו המצוים עובדים, עם משאיות

וכל מיני עבודות עפר, ואיך קוראים לזה, במקום של הטיילים. היה מקום כזה נדמה לי

מצפון-מערב לחזירן ב' היה איזה בסיס טילים או משהו שלהם. וכל זה דיורחננו, וכימים האחרונים מספר הכוחות של האוייב, המספר הזה התחיל להדאיג אותנו, אבל בשלבים היותר מקדימים היה דיי שקט שלוח ולא - - -

סא"ל אורי: ולמעשה חייטם באורירה, ז"א בהרגשה ברורה שזה שקט, כפי שאמרו לכם מראש

ואין כאן שום סיכויים לשום דבר.

יהודה: כן. עד הסוף חשבנו שיהיה שקט עד הימים האחרונים.

סא"ל אורי: טוב, זה כל אחד מקורה. משה לך יש משהו להוסיף?

משה נחמיאס: עכשיו כשאני הייתי במעוז, אני בכלל לא קיבלתי חידרוך, לא קיבלתי שנים

דבר מה לעשות, כאילו אני לא נמצא במקום.

סא"ל אורי: לא השתתפת בתירגולות בתפיסת עמדות?

משה: שום דבר, לא קיבלתי, כאילו שאני מיותר, ומדי פעם הייתי עולה לתצפית,

פתם ככה ליצפות, אז היו שמה חיילים מיצריים עם משקפות והיו גם כן

קצינים, והיו מסבירים להם על השטח שלנו.

סא"ל אורי: ז"א ראית בברור, שהם עומדים למעלה ומסבירים ומצביעים או שרק תיארתי

לעצמך?

משה: כן - לא, לא ראיתי.

סא"ל אורי: אני מניין. טוב חבר'ה חראו מה שאני מנסה, עכשיו לעשות, לסיכום

השלב הזה. אנחנו ננסה לראות פחות או יותר מה היתה התירגולת, אם אתם

זוכרים איפה כל אחד היה צריך להימצא בזמן הכוננאות, שתירגלתם מראש. עכשיו אני אומר

מראש, לא בטוח שתזכרו את הכל. אנחנו נעבור אחד אחד. וננסה לשחזר על גבי הלוח בשיטה

הבאה:

אתם רואים שישנם למעשה תורות עם שמות של כל חייל. מצד שני יש לנו

את המירשם של המוצב עם עמדות ובונקרים. אנחנו ננסה לצלם פעם אחת או יותר נכון לערוך

פעם אחת באיזה מצב אתם הייתם צריכים להיות ברגע שהיתה הודעה על פשיטה, כפי שאתם

אומרים שתירגלתם כניסה לעמדות וריצה לעמדות. וננסה, כל אדם למקם באותו

המקום שהוא היה צריך להיות, ויותר מאוחר אנחנו נגיע לשלב של פרוץ המלחמה ונתחיל

לגלגל כל שלב במלחמה מה אתם זוכרים על כל אחד איפה הוא היה בפועל. אז אולי סטארל

אתה יש לך תמונה פחות או יותר איפה כל אחד היה צריך להיות בזמן אכוננות?

סטארל: לא, אני גם לא השתתפתי.

סא"ל אורי: יששכר אתה זוכר?

יששכר: אני זוכר שאני נקייתי צריך להיות בעמדה - 2 עם דני ז"ל...

סא"ל אורי: בוא תיגש ללוח ותנסה לתת תמונה פחות או יותר מה היתה התירגולת.

יששכר: התירגולת היתה צריכה להתבצע ככה: השכפ"צים היו בפיתחי הבונקרים הינו

צריכים לקחת אותם מפתחי הבונקרים ולרוץ לעבר העמדות.

סא"ל אורי: כן נראה נתחיל ככה באיזה בונקר אתה היית צריך להיות כשיש הפגזה?

- יששכר: אני הייתי צריך להיות בבונוקר - 1.
- סא"ל ארני: מי עוד היה יחד איתך?
- יששכר: היה איתי דני ספורל.
- סא"ל ארני: בוא נקח אחד אחד ונשים במקום. כן מי עוד?
- יששכר: עזרן, מישרר מרדכי, יהודה רכיב.
- סא"ל ארני: יהודה רכיב. באיזה בונוקר, בבונוקר תאג"ד פה, יבודה?
- יהודה: כן.
- יששכר: וז"ל מאיר דבֿקור. ומשה נתן.
- סא"ל ארני: אילו כל אלה שהיו בבונוקר - 1 ובבונוקר תאג"ד?
- יששכר: אנחנו ישבנו בבונוקר אחד.
- סא"ל ארני: מי היה ביתר הבונקרים?
- יששכר: ביתר הבונקרים. בחמ"ל היה רמי ^{קראי} מדבֿל ז"ל, איציק מאור, מקס ממך, וכן נחרס קרבי. זהו.
- סא"ל ארני: איפה היו היתר צריכים להיות?
- יששכר: היתר היו בבונוקר 3.
- סא"ל ארני: בואו אולי נעבור לסטרול.
- יששכר: בבונוקר - 4 היה סטרול.
- סא"ל ארני: כן, סטרול, אחת היית צריך להיות בבונוקר - 4, מי היה צריך להיות איתך?
- סטרול: (?)
- מרקו, וכהן יואל. הוא לא נמצא ברשימה הוא מאלה שהיו בחופש.
- סא"ל ארני: מאלו שהיו בחופש, אני מכין. אז אתם למעשה הייתם צריכים להיות שלושתכם בבונוקר שצמוד לעמדת מרגמה.
- סטרול: זה היה לפני המלחמה, ברגע האחרון זה קצת השתנה כשהגיע הרופא.
- סא"ל ארני: אני רוצה להתייחס כרגע למצב שהייתם מאורגנים בו כשהייתם צריכים להיות בו ואח"כ נראה איך העניינים יתפתחו, כן מה עם היתר?
- יששכר: בבונוקר - 3 היה ברקוביץ ברנרד.
- סא"ל ארני: איפה זה בונוקר - 3? זה מחסן תחמושת.
- יששכר: לא זה מחסן תחמושת, זה היה פה יותר למעלה.
- ארני: מי היה צריך להיות?
- יששכר: אברהם היכשר, ברקוביץ ברנרד, משה חסן, רפניאן, רגע סליחה אתכם ישן גם רידר חיים?
- סטרול: לא לא איתנו?
- יששכר: ריבד חיים.
- סא"ל ארני: גם הוא היה פה?

- יששכר: כן. רמשה השני היה איתכם.
- סא"ל ארני: איזה משה?
- יששכר: משה נחמיאס.
- סא"ל ארני: משה נחמיאס היה פה?
- יששכר: כן. ריהב רחמים גם כן ישך אתכם. ואתנו היה גם חיים דרופ, סליחה שכחנו.
- סא"ל ארני: חיים דרופ היה פה (בונקר - 1).
- יששכר: ואחרי זה היצטרף אלינו הרופא. הוא תפס את המיטה של מישור.
- סטרנל: לא.
- סא"ל ארני: לא משנה בדיוק. על-כל-פנים הרופא היה מתוכנן להיות יחד אתכם בבונקר 1 בונקר תאג"ד.
- יהודה: ברגע שהרופא הגיע מאיר דנקר ומשה נתן פינו את המיטות שלהם ועברו לבונקר אחר.
- יששכר: כך משה נתן עבר.
- יהודה: מאיר דנקר ומשה נתן עזבו את בונקר מספר - 1.
- יששכר: לא, מאיר נשאר בבונקר.
- יהודה: מאיר לא, מאיר עזב את הבונקר.
- יששכר: לא, מאיר נשאר, הוא לקח את המיטה של מישור.
- יהודה: לא אבל בסדר, אבל המיטה של מאיר והמיטה ^עמשה נתן, שתי המיטות האלה הרופא פינה אותן ושלח אותם לבונקר אחר.
- סטרנל: זה היה מיטה בשכילך וכשכיל הרופא, מאיר הלך לישון על המיטה שלך ומשה נתן עבר לבונקר שלנו. הוא לא הספיק כבר התחילה המלחמה הוא היה באמצע....
- סא"ל ארני: אני מדבר על המצב במוצב לפני שפרצה המלחמה.
- יששכר: בצורה שכזאת.
- סא"ל ארני: בצורה הזאת?
- יששכר: בצורה הזאת.
- סא"ל ארני: הייתי רוצה לשאול אותכם שאלה כזאת. בשלב שלפני פרוץ המלחמה. אתם הייתם מאורגנים בצורה הזאת. אנחנו עוד לא מגיעים לשלב שבו המלחמה תפסה אותם. את זה נעשה בשלב יותר מאוחר. עכשיו מה שהייתי רוצה לדעת, בשלב הזה של תירגולת, אנחנו אומרים זה באירגון איפה שאתם ישנים, שבו זה גם הארגון שלכם ברגע שפורצת ההפגזה לפי התירגולות, ז"א שאם יש הפגזה כל אחד נמצא בבונקר שלו, או שיע הוראות אחרות היו הוראות אחרות? מה ההוראה?
- משה נחמיאס: בונקר 3 זה לא נגד אש צריך לעבור לשלושת הבונקרים האלה לא משנה לאיזה.

- סא"ל ארני: ז"א היתה הוראה מפורשת, מי נתן את ההוראה, הזאת?
- יששכר: זאת היתה הוראה.
- סטנרל: זה היה כתוב על הבונקר עצמו, זה בונקר לשעת רגיעה בלבד.
- יששכר: אבל במקרה של הפגזה אז רמי נתן לחבר'ה לחמישה-שישה, שנמצאים שמה, לבונקר 3 הוא חילק אותם ששתיים יעברו ל - 4, ושתיים, הוא חילק אותם. הוא שם גם רשימה, אני חושב, בחדר-אוכל שזה היה מי צריך לעבור לאן.
- סא"ל ארני: טוב, אולי תצלם את המצב הזה, תצלם אותו ללא שעה וללא... אנחנו נמשיך לדבר בינתיים עד שהוא יצלם, וננסה עכשיו לכסות... המצב הזה, זה המצב שבו היתם צריכים להיות מאורגנים ללא קשר בכלל לקרב או למקרה שבו למעשה אתם חייטם בחיי שיגרה.
- עד שהוא מצלם אנחנו נמשיך ונת'יחס כרגע וננסה לכסות מבחינת הארועים את השלב שבו אנחנו עובדים מיום חמישי בלילה, ז"א מאותו יום שאמרתם שלמעשה הודיעו לכם שפחות או יותר יש יותר כוננות ועד לשלב ש'פני פרוץ המלחמה שבו מודיעים לכם כבר שיש מלחמה ז"א לא להת'יחס. נגיע עד שמודיעים לכם שעומדת להיות מלחמה או שרמי קורא או שמישהו מודיע לכם.
- סטנרל: שיש מלחמה לא הודיעו לנו אף אפעה.
- סא"ל ארני: טוב לא משנה, עד לשלב שבו נודע לכם שיש משהו. אם נודע לכם בדרך ההפגזה עצמה, אז נגיע לשלב של ההפגזה.
- משה: חסר כאן עוד שם - כהן יואל ועוד בחור אחד שיצא גם. כמה ימים לפני המלחמה (הוא ברח) אחד מבוגר ותיק בפלוגה שלנו.
- יששכר: הוא יצא לחופשה נחלאית ולא חזר.
- סא"ל ארני: אתה מדבר על הנחלאים שבאו לקראת החג אז לא נתייחס אליהם.
- סטנרל: היה, אריש עוד איזה מוצב בחמישה אנשים. אז אספו מכל מוצב. כמה...
סא"ל ארני: היה מוצב בשם לקקן.
- סטנרל: כן.
- סא"ל ארני: חכו, אנחנו נשאר כרגע במצב הזה. ואנחנו נוריד לקראת התחלת המלחמה חבר'ה בואו שיהיה מסודר - לקראת התחלת המלחמה - ז"א שנעשה את המצב הבא איך אתם נכנסים למלחמה אז נוריד את אותם האנשים שעברו ללקקן שהוא היה המוצב החדש... ש...
יששכר: הוא איננו ברשימה פה.
- סא"ל ארני: הוא איננו ז"א הוא כבר איננו, ז"א אילו למעשה אותם האנשים שהיו אתכם חוץ ממישרר שיצא לחופש, אני מבין שאלה האנשים שהיו במלחמה.
- יששכר: כהן יואל ומישרר מרדכי יצאו לחופש ביום חמישי וביום חמישי בשעה 14:00

13:30 זה היה עבר יחיאל עם הזלדה ללקקן.

סא"ל ארבי: אני מבין, אז בכל אופן אנחנו יכולים להתייחס לזה כאל תמונה של היומיים שלושה לפני הקרב?

יששכר: כן.

סא"ל ארבי: בסדר באנו נתחיל לעבור עכשיו לפי הסדר. נתחיל ממישרר ונעבור את אותו השלב, שבו התריעו לכם בפעם הראשונה שמתחילה איזשהי כוננות. מה הארועים מה קרה אצלכם, איזה שינויים חלו אצלכם, וביאזה מצב בעצם באיזה רמת כוננות הייתם ומה הרגשות שלכם ומה האורירה הכללית, באותה תקופת כוננות עד הרגע שאתם יודעים בדרך כלשהיא שעומדת להיות מלחמה. וכרגע לא משנה לי אם נודע לכם שיש מלחמה ע"י זה שמישהו צלצל, או רמי הודיע או נפל פגז. בבקשה מישרר.

מישרר: מתחילת השבוע, הודיעו לנו שאין חופשות ולגבי זה היה חשוב. מפני שאני הייתי אמור להיות בין הראשונים שיצאו לחופשה: אח"כ ביום חמישי הודיעו לנו, שיש חופשות, אבל עקצנינים וסמלים מוכרחים להישאר. ואז אני יצאתי.

סא"ל ארבי: בתקופה הזאת, שהודיעו לכם שאין חופשות גם שינו במידה מסוימת את התירגולות במוצב ז"א הוסיפו עמדות או הוסיפו סיורים?

מישרר: כן, אני זוכר שהיו כמה תירגולות לאיוש עמדות לפי הוראות ספציפיות.

ארבי: גם תירגלתם את זה בפועל?

מישרר: גם תירגלנו את זה, כן. היתה גם איזה הוראה, שנתכנן שההוראות לאיוש עמדות ישתנו לפי הוראות ספציפיות, למשל אנשים שנמצאים בחזית א' למשל אז איך למלא את האנשים שנתפקידים בתורנויות.

סא"ל אורי: אני מבין, סטרוול מתי פעם ראשונה הודיעו לכם, שיש כוננות. ז"א עד

כמה שאתה זוכר ומה השתנה עקב ההודעות האלה על כוננות?

סטרוול: זה התחיל עוד לפני כל החגים. עוד לפני ראש השנה אז זה היה כך:

כוננות ראש השנה הוסיפו עוד עמדה מספר - 6, לישון עם בעליים עד

24:00 בלילה. אח"כ בדמה לי ביום רביעי או חמישי בדמה לי זה היה ביום חמישי לישון כל הלילה עם בגדים ובעליים.

סא"ל אורי: יום חמישי זה היה לפני ראש השנה או לפני יום כיפור?

סטרוול: לא, לפני יום כיפור ביום חמישי. בתנו הוראה העמדות כוננות נ.מ.

אז חייב להיות בן-אדם עם חגור עליו להיות ממש בעמדה. ולא לקחנו את זה

בתור זה שצריך להיות מלחמה אלא פשוט כבר ידענו עבר ראש-השנה היה כוננות אז יכול

להיות שעושים גם אותו הכוננות לקראת יום כיפור. זה אלף חוץ מזה אני לא חושב

שמוצב צריך הרבה זמן התראה בשביל להיות בכוננות, תוך חמש דקות אפשר להעביר מוצב

משכינה במיטה לעמדת כוננות בתוך העמדות, זה לא

סא"ל אורי: בהחלט כמובן, בתנאי שהחבר'ה מתורגלים ויודעים מה הם צריכים לעשות.

סטרוול: כוננות נפשית למלחמה, זה אף אחד לא אמר לנו שתהיה מלחמה, עד שחמש

דקות לפני שהתחלה המלחמה קבלנו כוננות "ספיגה".

סא"ל אורי: איך קיבלתם, מי הודיע לכם את זה?

סטרוול: יתכן שהודיעו את זה במכשיר הפנימי להיכנס (ראובני - נאיבטרקום) נאיבטרקום

המג"ד היה לפני זה איזה חצי שעה, שעה לפני זה אצלנו.

שאול: כן. וזהו לא ידענו בכלל לא ידענו או מלחמה או הפגזה או התשה או משהו.

לא ידענו בדיוק מה שהולך להיות. אף אחד לא אמר לנו תדעו חנר'ה היום

או מחר או בלילה תהיה מלחמה זה לא ידענו.

סא"ל אורי: ז"א למעשה אתם הייתם במצב של כוננות?

סטרוול: מבחינה נפשית לא היינו מוכנים.

סא"ל אורי: ומבחינה נפשית תארתם לעצמכם שזה כוננות שיגרתית של חגים; וכו' וכו'?

סטרוול: כן.

סא"ל אורי: אני מבין. כן יששכר.

יששכר: אני ביום כיפור בשעה 06:30 עשיתי תצפית עד שעה 09:00. ישנתי בתצפית

שער ורמי ישב במגדל התצפית. בא רב-סרן משריון שישב בטסה נתן לנו הסנף

בזה. הוא הוריד את רמי מהתצפית דיבר איתו כ-20 דגע, לא יודע מה שהוא הסביר לו

ונסע. אז גמרתי את השעה 09:00 החליף אותי המחליף ירדתי ונכנסתי לישון. ישנתי

הודיעו ברמקול - כוננות ספיגה - והתלבשת. ברגע ש... דאיך שגמרתי להתלבש התחילה

ההפגזה.

סא"ל אורי: ז"א שלמעשה אתם לא ידעתם שום דבר אלא חייתם באווירה של כוננות שיגרתית

(יששכר - שיגרתית) אני מבין. רמי לא נתן לכם שום התראה ולא אסף אתכם

ולא אמר לכם שום דבר.

סטרוול: הוא היה אוסף אותנו מדי שעה בחדר האוכל ונותן הוראות עכשיו יש כוננות

אני יודע, נ.מ זה שיושב בכוננות צריך להיות עם חגור. עכשיו לא,

צריך להיות - הלילה אנחנו מאיישים את עמדה מס' 6. זה מדי פעם היה נותן לנו.

בשעה - 13:30 בערך הגיע רופא למוצב אז בלי לקבל שום הוראה תיארתי לעצמי שהולכת

להיות מלחמת התשה או משהו כזה, כי ידעתי שבהתשה תמיד היה בכל מוצב רופא, אז לפי זה

תיארתי לעצמי, שבערך הולך להיות.

סא"ל אורי: בו איך היתה ההרגשה, ז"א הוצאת מסקנה ודאית או שהיית עוד באשליה

שזה שום דבר.

סטרוול: קיוויתי, כן, עד שלא רואים שנופל הפגז עוד מאמינים, חוץ מזה בדמה לי

שב - 13:45 - 13:50 קיבלנו הוראה לקפל את חזרון א'.

סא"ל אורי: ז"א רק ב - 13:45 קיבלתם את ההוראה...

סטרוול: משהו כזה, אני ילא זוכר אם היגעו בזמן בהפגזה, אני יודע שהם לא הספיקו

אפילו לסגור את ה... היה לנו איזה חמור כזה הם לא הספיקו לסגור.....

סא"ל אורי: טוב לשלב הזה נגיע יותר מאוחר, אבל אתה אומר שאפילו ההתראה לקפל את חזיון א' באה ממש עם פרוץ המלחמה.

סטרול: קצת לפני זה.

יששכר: הם באו... הם חיצו אותם אפילו כשהפגזים נפלו עליהם בדרך.

סא"ל אורי: כן אבל אני מתאר לעצמי שהם התחילו להיחלץ, הם קיבלו את ההוראה להתחיל להיחלץ עוד קודם, עכשיו לכם לא נתנה שום הוראה להכין את המוצב

יששכר: העניין היה ככה: רמי יצא עם משה נתן עם הזחל"ם לפנות את החבר'ה מהמדולל. בדרך שהם הגיעו התחילו להעלות את הפגזים. אז איציק מאיר התחיל להגיד לחבר'ה כל אחד תופס את העמדה שלו ברגע שאני נותן את הפקודה עד שיגיע רמי, אז בדיוק באותם הדקות התחילו ההפגזה בכנס רמי. הוא ראה שיורדת הפגזה לכיוון השער ועל הכביש שהם באו אז הוא נתן את הפקודה לתפוס את העמדות.

סא"ל אורי: טוב אנחנו נגיע לפרטים יותר מדוייקים אח"כ. בן יהודה, השלב של הכוננות לקראת המלחמה, אם זכור לך שינויים בתירגולות או בכלל אורידה כללית וארועים כלליים.

יהודה: אני לא זוכר שינויים מיוחדים מעבר למה שהחבר'ה סיפרו פה. בשבילי,

ה - 13:30 בשבת, ב - 13:30 בערך הרופא הגיע, אני לא ציפיתי לשום

מלחמה והורדנו את הציר והכנסו אותו והכנו את כל הציר. הייתי בדרך עם אבי הוא היה הרופא לקחתי אותו לשתות משהו, אצלנו נחדר האוכל, כשהגיעה ההתראה להכנס לכוננות ספיגה. חמש דקות אחרי הכוננות ספיגה ירדו הפגזים.

סא"ל אורי: כשאבי אורי הגיע הוא לא ידע משהו מיוחד. כששלחו אותו אליכם הוא לא

בא וסיפר לכם למה שלחו פאותו, כלומר, הוא לא הביא איזשהי בשורה?

יהודה: אני כבר לא זוכר.

יששכר: אני דיברתי איתו אז הוא אמר לי ש...אני לא יודע אם זה היה לפני המלחמה

או שכבר התחילה המלחמה לא בזכר בדיוק, הוא סיפר לי שהביאו מבית ספר

לשריון, הביאו שריונאים לטסה או משהו כזה.

סא"ל אורי: הביאו אותם דרך אגב לרפידים ולא לטסה זה אולי הנקודה החמורה שנעסק.

יששכר: או לרפידים אני כבר לא זוכר אם זה היה לפני שהתחילה המלחמה או שבזמן...

סא"ל אורי: אני מבין, כן משהו יש לך משהו להוסיף להוראות.

משה נחמיאס: בקשר אלי כמו שאמרתי בכלל לא תירגלז אותי לא שום דבר. ביום כיפור

התפללנו ואחרי התפילה אני הלכתי לישון. לא היה לי שום דבר מיוחד כמו

שאומרים מכל הבחינות האלה, לא היה לי שום דבר מיוחד הלכתי, ישבתי. ב - 13:55

קראו לנו לכוננות ספיגה התלבשתי מהר ויצאתי.

סא"ל אורי: ז"א שלפני הכוננות ספיגה גם אתה לא ידעת שום דבר מה נעשה; ומה הולך

לקרות באופן מוחלט.

משה: שום דבר. הכל היה שיגרתי.

סא"ל אורי: אני מבין. טוב אני רואה שבנושא הזה אין מה להאריך אני רק רציתי לשאול אותכם אם בכלל בכל הזמן של יום ראשון למעשה מיום ראשון בנזק שהוא בכל המקומות בכל צה"ל איזשהו זמן של מעבר בין... שהתחילו להגיע להחלטות או התחילו להגיע למסקנות ביום שבת כן ביום שבת יום כיפור. אני מבין שאצלכם המצב היה כזה שלמעשה אתם לא ידעתם כלום. (שום דבר - יששכר) השאלה היא אם אתם מבחינת ההרגשה כפי שיהודה רביב אומר, כפי שטטרול אומר, אתם הייתם מחוץ לתמונה הייתם באותה אווירה של שלווה ושקט או שהיו איזשהם סיבות או איזה שהם גורמים בשטח עצמו שיכלו להביא אותכם לאיזשהם מסקנות שבכל זאת קורה משהו.

יששכר: לא, עבר אלינו איזה סגן - סגן זה היה אני... נעוד איזה קצין, והוא אמר, שהם עושים על כל הכוננות שדיוחנו להם על מה שמתרחש מהצד שלהם על בסיסי הטילים שמתגלים חדשים, ועל השריון שלהם שמתקרב אז הוא יודע שזה תרגיל. יהודה: באותו יום חמישי, עברו שני מטוסים שלנו לשטח שלהם. ראינו אותם יפה יפה אחרי שירדו ככה ירדו ירידה במוכה לשטח שלהם, מן הסתם צילמו משהו.

יששכר: ואני זוכר שביום שלישי בערב וביום רביעי אני פוגש חמישה חיילי מודיעין עם קצין והם בלילה ישבו וצילמו מהשטח שלנו לעבר השטח שלהם. זה היה יום רביעי וחמישי בלילה.

סטרול: הם היו אצלו ביום כיפור.

יששכר: ביום כיפור הם עזבו כבר. ביום שישי בנזק הם יצאו.

סטרול: בשבת בנזק הם יצאו.

יששכר: בשבת בנזק הם עזבו את המעוז.

סא"ל אורי: כן זה אדפיקי לכל המוצבים. האוגדה הפיקוד באמת שלחו אנשי מודיעין לצלם.

סטרול: מה שכן, חשבנו שצריך לשים יותר לב, פשוט ראינו תכונה בצד שלהם, יש חנר'ה שראו שהם הביאו משאיות עם קש והורידו חבילות חיילים ירדו והורידו אתם חבילות קש בתור מיזרונים. והיינו מקבלים תמיד עיתונים יום אחרי זה הופיע ותמיד היינו רואים בעיתונים שהצבא המיצרי מתכוון וצה"ל בכוננות, וחשבנו לא תיארונו לעצמנו שזה יכול להיות כוננות שלהם לא ידענו בדיוק. על מלחמה אל חשבנו שתהיה זה אני יכול להגיד בנחון.

סא"ל אורי: טוב, אני הייתי רוצה לסכם את השלב, כן מאירק'ת אתה רוצה להוסיף?

מאירק'ת: אני רוצה כמה דברים להוסיף, אני אישית פוחד מאלה שהיו צריכים

לקבל החלטות שהיו בתמונה קצת מעל, אפילו במסגרת המעוז לצערי אינם.

המצב היה כזה: שכחו נקודה אחת לציין, ויכול להיות שהם יזכרו במשך הזמן. שבשנוע שלפני המלחמה, כלומר ביום ראש השנה ויום כיפור. היה ביקור. היה צריך להיות ביקור. היה צריך להיות ביקור של אלוף הפיקוד בגיזרה שלנו ושל מפקד האוגדה. ולזה הכינו...

חוץ מזה שציחצחו את המעוז, הכינו כמה תרגילים. ספיגה וכל אותם סיפורים, כדי שכשהוא יבוא ויראה, שהמעוז יהיה מוכן ולא משנה על מצמד, אבל מבחינת חזיון קיבלתי דיווחים מה המצב שלו ואיך הוא עושה וכמה הוא עשה ובאמת הוא עשה כמה תרגילים.

יותר אין לי להוסיף חוץ מבקודה אחת שזה ממש דקות לפני המלחמה. אגב

הערת אגב, שזה נשמע גם בתחקירים הבאים, את המילה "שובך יונים" לא בחזיון ולא

בפורקן ונדמה לי שגם במצמד לא שמעו.

סא"ל אורי: לא שמעו הכוונה היא שאתם, אתם לא שמעתם על המילה הזאת מקודם או לא קיבלתם

הוראה.

מאירק'ה: שמענו אבל לא קיבלנו את ההוראה של "שובך יונים" אז כאן אולי החבר'ה

לא יודעים מזה "שובך יונים" אבל... עכשיו אתם יודעים? "שובך יונים

זה מלחמה (סטרוול - מזמן יודעים) כן, בקיצור את המילה הזאת לא שמעו. עכשיו בקשר

למדוללים.

בקשר למדוללים - הסיפור היה כזה: קיבלנו הוראה בסלחות 13:00,

13:15 כשכבר היה בסביבה, כבר עם גפרור היתא יכול להדליק את כל הסביבה אני קיבלתי

הוראה להודיע לכל המעוזים שלי כולל חזיון. להכניס את המדוללים עד 17:00, מאחר

ואני ראיתי שזה המצב זה היה 13:15 בערך הודעתי במעוז, שאני ישבתי בו, הודעתי

לרמי, הודעתי לגדעון מיד להכניס את המדוללים.

סא"ל אורי: הודיעו לכם גם מה המשמעות של זה? כלומר לקראת מה הולכים?

מאירק'ה: ב - 10:00 בבוקר, אני קיבלתי, אני לא יודע אם רמי קיבל, אני קיבלתי

הודעות, אבל זה לא שייך לפה, לא על מלחמה, אלא אם יהיו מטוסים איך

צורות דיווח מילות דיווח.

סא"ל אורי: השאלה היא כזאת: השאלה היא חלק מהפעולות שהחבר'ה כאן מספרים עליהם.

הם יכולות להאיר אולי מבחינת להאיר את התמונה, מה רמי ידע באותו

שלב, היות ורמי ואף מפקד אחר, שידע מה התמונה, מה רמי ידע באותו שלב, היות ורמי

ואף מפקד אחר, שידע מה התמונה איבנו כאן, אז יכול להיות שאם תתן תמונה מה ההוראות

שאת קיבלת זה יכול גם את התמונה שהיתה לרמי באותה תקופה.

מאירק'ה: כן זה אני אסביר, סטרול קצת הזכיר, באופן מעשי מיום חמישי, בלילה

כן מיום חמישי בלילה, היה צריך להיות מפקד אחד קצין, מוכרח היה להיות

עם בגדים מלאה, מצב של ער באופן מעשי, יכול לנמנם, אבל במצב של ער. בכל עמדה צריך

להיות מש"ק וכמובן שהיו שלש עמדות, למרות שהיה ליל ירח והיה צריך להוריד עמדה

זו היו ההוראות, אני אותו הלילה...

סא"ל אורי: אלו היו ההוראות לכל הגיזרה?

מאירק'ה: לכל הגיזרה שלנו, כרגע אני מדבר על הגיזרה שלנו. עכשיו חופשות

כמובן בשלות כל אותם הדברים שנאמר כאן, זה שחיילים יצאו לחופשה זה

היה מן חצי הסכם עם המג"ד לא רשמי, והוא נתן, קצינים ומפקדים כמו בן שלא.
 עכשיו מבחינת התכונה בשבת בבוקר הם סיפרו על התצפית אני לא רוצה
 לערב את הענינים, זה כמו בן שהלכו. זה הלך עם "פיתובגים" כל הזמן, כי אנחנו אמרנו
 רואים כך, אמרו כך, כן תתכדדו לא, בסניבות 10:00 התחלנו לחוש, שיש סיפור עם
 משהו יותר רציני ואז נתנו לנו כל מיני סימנים, אם יקרה משהו, וזה גם רמי קיבל
 "צפרדע כתול" זה זה "צפרדע אדום" זה זה, ז"א הליקופטר שלהם עם גייסות, בלי גייסות
 רכל הסיפורים האלה. זהו, זה לא משנה, מדי פעם עיזכנו מה המצב מה לא אתם רואים
 משהו לא רואים טרקטורים עובדים לא עובדים, טרקטורים כל הזמן עבדו, אני לא זוכר אם
 בחזיון ראו טרקטורים בכל זאת הטרקטור שעבד ב**יזכור** בין פורקן ובין חזיון הוא עבד
 עד שעה 13:00 ומשהו ואז הוא ירד לאכול צהריים, כאילו כמו כל יום והוא כבר לא עלה.
 תכונות נוספות לא היו, בפורקן היו עוד דברים אבל הם לא שייכים לענין
 הזה. אני מדבר בתחקיר של פורקן, אז כמו שאמרתי הכניסו, ואני נתתי על אחריותי להכניס
 את המדוללים מיד, והם נכנסו ועוד וידאתי ואמרו לי שנסעו להביא אותם, ובאמת
 ב - 13:30, 13:40 כשהמצוללים היו בדרך או בפנים כבר כן? התקבלה הודעה להכניס את
 המדוללים מיד, ואז הודעתי לחטיבה, לגדוד או לחטיבה, לא משנה קאני נתתי הוראה אצלי
 בגיזרה להכניס אותם מיד והם בדרך, אם לא בפנים כבר. אני על כל פנים ראיתי מפורקן
 שהם כבר מתקרבים אחרי שהם אספו את הרחוקים.
 עכשיו דבר נוסף זה אולי דיי שיגרתי שהיה בשעה 13:00 אם אתם זוכרים
 בין 13:00 ל - 13:30 היה "אלמוגית" זה היה סיפור שמטוסים שלנו יוצאים לצילום וזה
 קצת משמעותי מיכיון שאחרי הכל במשך היום לא מוכרח היה להיות קצין אלא באור ראשון
 ובאור אחרון קצין בתצפית וכשיש "אלמוגית" כן צריך היה להיות קצין. ועלה קצין והיות
 והיתה "אלמוגית" משעה 13:00 עד 13:20 או 13:30 וראינו את המטוסים אז לקחנו בחשבון
 שהיה קצין בתצפית.
 טוב זהו. היה לנו, היו לי כמה שיחות עם רמי תוך העסק הזה, בקשר כן,
 רציני לא רציני בדיחות אבל לא....
 טא"ל אורי: טוב, היתי רוצה לסכם את הקטע הזה בקיצור, היות ואני לא הייתי בגיזרה
 המרכזית אלא בצפונית, אז אני אולי אתן לכם תמונה שהיא גם תשמש סיכום
 פחות או יותר למה שהיה בקו בכלל.
 בערך בשעה 10:30 בבוקר לאחר שימים קודם למעשה בוטלו כל החופשות של
 הסדיר ובוטלו רק חופשות קצינים ומילואים אז ב - 10:30 בבוקר בערך היתה לפחות בגיזרה
 הצפונית קבוצת פקודות אצל המח"ט, שבח הודיעו במפורש שעומדת להיות מלחמה בשעה 18:00
 בערב. והתירגולת שדובר עליה זה היה שלמעשה בשעה 17:00 כשעה לפני הזמן המשוער
 שצריכה לפרוץ המלחמה, והמלחמה הפעם מצידם צריכה לפרוץ. אנחנו צריכים להיות מוכנים

לתירגולת הידועה של "שובך יונים" שאותה בדר"כ ידעו רק המפקדים וגם הם לא מתוך תדריך אלא מתוך ספר המוצב שבו היה למעשה קובץ הוראות לגבי "שובך יונים" ובאותו פורום למעשה שאנחנו ישבנו בו בגיזרה הצפונית, דובר במפורש כפי שאתם מתארים שגם אתם חשבתם שמדובר על מלחמת התשה, ואולי על איזה שהיא מלחמה מקומית על איזשהי הפגזה אבל בשום פנים לא על מלחמה כללית. וזה באמת היתה האווירה בכל הקו כפי שאתם תיארתם.

ביתר הגזרות לפחות בגיזרה הצפונית אנחנו עוד הספקנו עד 12:30

להודיע לכל המוצבים על הנושא של 18:00 ונשעה 13:30 בצהריים באמת הגיעה הודעה כנראה מהמודיעין שלנו שקלטו איזה תשדורת, או תדריך כלשהוא נודע להם שהמלחמה הולכת לפרוץ או-תו-תו כל רגע ומיד לקפל את כל התצפיות. כלומר, שלמעשה אותה ההתראה שמאק'ה מדבר עליה היום שהגיע אליו, היא הגיעה גם אצלנו בגיזרה הצפונית, וזהו כנראה היתה התמונה הכללית בכל הקו.

עכשיו בחלק מהמוצבים לפי ותחקירים שהיו עד היום אנחנו באמת

ראינו שהמפקדים הספיקו לאסוף את האנשים ולהודיע להם מה הולך להיות ב - 18:00 בערב. ובאותו הזמן, שהודיעו לאנשים שב - 18:00 בערך הולך לקרות משהו המלחמה הגיעה ידיעה על פרוץ מלחמה מיידית או המלחמה עצמה פרצה ואז כבר לא היה צורך להודיע על שום דבר. וכפי שאני רואה אצלכם אותו השלב חסר. יתכן בגלל שרמי באותה התקופה

למעשה קפץ אישית לקפל את המצולל ואז לא היה במוצב מישהו שיתדרך את המוצב לקראת מה הולך לקרות, יכול להיות שגם רמי עצמו קיבל הוראות מאוד לא ברורות, וזה בהחלט אפשרי, לקפל את המדוללים בלי הסבר מדויק מה קורה ולכן הוא גם לא ראה לנכון להסביר לכם ולהכניס אותכם למצב של כוונות.

אני יכול לראות בזה כמסוכם בזה את הנושא התחקיר בנושא של ההכנות

ואנחנו ניגש עכשיו לשלב הקצת יותר מסובך ואנחנו בתחיל אותו לא מסיפור איך שפרצה המלחמה, ז"א בעבור אחד אחד ונשמע מיכם איך לגביו פרצה המלחמה ז"א עם התחלת ההפגזה אם זה התחיל דווקא עם ההפגזה, ובעבור עכשיו רק את השלב של הכניסה למצב של מלחמה, כלומר אותו מצב שמתחילה ההפגזה כל אחד מה הוא עושה, לאן הוא רץ, איך אתם נערכים מחדש בתוך המוצב, עם התחלת ההפגזה, ולא נגיע, או נגיע עד לשלב שבו אתם מקבלים הוראה לצאת לעמדות או לתפוס איזשהם עמדות. כלומר, אנחנו מקבלים עכשיו על השעה 14:00 בצהריים כשזה לא משנה לי אם זה 13:50 או 14:10. אולי בתחיל לפי הסדר ובתחיל ממישור - תאר.

מישור: אני לא הייתי....

סא"ל אורי: אתה היית בחופש, בו יופי אז אם ככה זה מה שהיה לך לומר על השעה 14:00.

טשרול, היית בשינה - ישבת טוב.

מישור: ב - 14:00 כבר הודיעו ברדיו.

סא"ל אורי: סטרול בתחיל תמאר באיזה מצב המלחמה תפסה אותך, ואיך אתה ראתה את המוצב מאורגן, ולאיזה מצב התארגנתם עם ההפגזה, ז"א לאן היגעתם מה היו ההוראות

שקיבלתם?

סטרול: בערך ב - 13:55 משהו כזה אני הייתי עסוק סידרתי מקום שיבה לרופא, העברתי מישהו מבונקר מס' 1 לבונקר שלי, ולא יודע בדיוק איפה הייתי אז קיבלנו הוראה להיכנס לכוננות ספיגה. ניכנסו לבונקר, אני... באותו שלב הגיע אלי מבונקר - 3, הוא לא היה בונקר נגד הפגזות. הגיע פביאן לוזאן, בדמה לי שגם אתה היית אתנו לא? מרקו ווגרא שהיה מהבונקר שלנו, הינו בפנים וברקוביץ בתרד גם כן הגיע מבונקר - 3, ניכנסו לבונקר התחילה ההפגזה התקשרתי.

סא"ל אורי: אתם קיבלתם כבר התראה לפני ההתראה, הספקתם להיכנס לבונקר?

סטרול: כן היינו בבונקר, כשהיתה ההפגזה היינו כבר בבונקר, איזה חמש דקות או אפילו לא יודע אולי דקה או שתיים לפני שהתחילה ההפגזה קיבלנו כוננות ספיגה. סא"ל אורי: טוב, סטרול בוא ללוח ותמאר בבונקר שלך מי היה בשלב הזה של ההפגזה? סטרול: בשלב הזה, אני הייתי, מרקו ווגרא, כהן יואל - ריה בחופש, ברקוביץ ברנרד ונדמה לי אני לא כל כך בטוח שפביאן לוזאן גם היה איתי. היינו בערך שתיים שלוש דקות לפני שהתחילה ההפגזה בכוננות ספיגה איך שהתחילה ההפגזה הרמתי את הסלפון, והתקשרתי עם....

סא"ל אורי: ממי קיבלת את ההוראה שהולכת להיות כוננות? מאי ציק?"

סטרול: לא זוכר זו היתה הודעה בדמה לי באינטרקום, היתה הודעה להיכנס מיד לכוננות ספיגה כולם.

סא"ל אורי: אתה יודע איפה איציק ישב באותו הזמן?

סטרול: לא, אני לא יודע בדיוק הוא ישב או....

יששכר: איציק ישב בבונקר חמ"ל.

סטרול: עד כמה שידוע לי קצין היה צריך להיות קצין וקשר היה צריך להיות בתצפית

באותו הזמן. אני לא יודע מי שהיה אז היה רמי או איציק בתצפית אני

לא זוכר איך שהתחילה ההפגזה אז התקשרתי, עם איציק שאלתי אותו מה העניינים אז הוא אמר

לי שום דבר, יש הפגזה תגיד לחבר'ה שישתו מים שירגעו הכל יהיה בסדר. זה עד השלב הזה

אח"כ זה... ההפגזה או הכוננות להפגזה תופסת אותך.

יששכר: אצלנו בבונקר דני ספרי'ה היה בעמדת שער.

סא"ל אורי: בעמדה מס' 1.

יששכר: בעמדה מס' 1. מי שורר היה אז בחופש. זהו היינו החבר'ה האלה. ומשה

בתן היה בחוץ יצא עם רמי להביא את החבר'ה מהמדוללת.

- סא"ל אורי: וכשהוא חזר מהמדולל לאן הוא חזר?
- יששכר: הוא חוזר לבונקר חמ"ל.
- סטרול: בשלב הזה משה נתן עבר. זה היה שלב שהוא פינה את המקום לרופא אז הוא עבר לבונקר שלבו. אבל אני לא זוכר אם בזמן ההפגזה הוא היה בתוך, הבונקר או שהוא היה עם הזח"ל.
- סא"ל אורי: בכל אופן כשמשה נתן פינה, עזב את הבונקר הזה הוא עבר אליכם.
- סטרול: הוא העביר את הציוד לבונקר הוא העביר את הציוד באותו הזמן שהתחילה ההפגזה הוא היה מעביר את הציוד אצל משה.
- סא"ל אורי: אבל הוא פיזית אם אתה זוכר היה אתכם יחד בבונקר (סטרול - לא זוכר) לא זוכר אז בשאיר אותו כפי... .
- סטרול: יכול להיות שהוא היה עם הזח"ל ורמי
- יששכר: הוא היה עם הזח"ל ורמי אבל הם כבר נכנסו למעוז כשהתחילה ההפגזה.
- סא"ל אורי: אני מבין, אם ככה אתה אומר שאביר היה אתכם רביב היה אתכם דרופ חיים היה אתכם, דבקו היה אתכם עזרן היה אתכם ואתה. אתה יודע איפה היו יתר האנשים כמו למשל משה נתן אמרת שהיה בבונקר חמ"ל.
- יששכר: הוא, משה נתן יצא ככה עם הזחל"ם להביא את החבר'ה מהמדולל אבל הבנתי איך שהוא הגיע עם הזחל"ם הוא החבה אותו פה בחניון של הזחל"ם.
- סא"ל אורי: כן בכניסה מצד שמאל... .
- יששכר: כן ואז הוא עבר לבונקר חמ"ל.
- סא"ל אורי: טוב עכשיו תאמר לי איפה רמי היה לפי דעתך? או אם ראית אותו? איפה רמי היה איפה איציק מאור היה?
- יששכר: מי היה באותו רגע שהוא נכנס למעוז והתחילה ההפגזה אז הוא יצא לעמדת התצפית בעמדה, מס' 8 - 5 ומאיר דבקו עבר ל - 1.
- סא"ל אורי: ברגע שהתחילה ההפגזה?
- יששכר: ברגע שהתחילה ההפגזה.
- סא"ל אורי: אז אנחנו אומרים שמאיר דבקו הצטרף לדני... .
- יששכר: כן, לא לפני שהוא נכנס לעמדה עם דני, לפני שהוא נכנס אז איציק מאור נתן לו שימסור לבו את ההודעה שברגע שהוא בותן את ההוראה לצאת אז כל אחד יתפוס את העמדות שלו.
- סא"ל אורי: כן אבל בלי שום קשר, עוד לא קיבלתם את ההוראה לתפוס עמדות איפה דבקו במצא?

יששכר: דבוק במצא פה הוא אומר לנו, לי הוא אמר אישית אתה עולה לעמדה - 3.
סא"ל אורי: כן אבל ברגע שהוא גמר את ההוראה בלי פקודה הוא עצמו הולך ויחד עם דני יושב בעמדה מס' 1.

יששכר: לא, דני חוזר כשמתחילה ההפגזה דני חוזר ל.....
סא"ל אורי: אני מדבר עכשיו על ההפגזה, בזמן ההפגזה.

יששכר: בזמן ההפגזה דני בדיוק בכנס.

סא"ל אורי: כן, ואז דבוק יוצא, אחרי שהוא בותן לכם הוראות, יוצא מותופס עמדה מס' 1.

יששכר: כן. באותה שניה שדבוק יצא, בכנס איציק מאור ובתן לנו את ההוראה לתפוס את העמדות.

סא"ל אורי: ז"א שכשאיציק מאור הגיע כבר קיבלתם פקודה לצאת לעמדות.

יששכר: אז כבר הוא.....

סא"ל אורי: אז זה לא מעניין, על זה בעמוד אח"כ. מי יכול לומר לי, יהודה בוא

אתה ותאמר לי אם אתה זוכר אני מבין שאתה היית בבוזקר תאג"ד

(יהודה - כן) אתה זוכר פחות או יותר איפה היו: רמי, איציק, מקס ממך אני מתאר לעצמי שהיה בחמ"ל, קובי ומשה נחן?

יהודה: בשלב זה אני יכול רק לספר על מי שהיה אתנו בבוזקר.

סא"ל אורי: תאמר גם כמה מילים, אח"כ תוך כדי דיבור באיזה מצב הוא תפס אותך, באיזה מצב אתה היית?

יהודה: כשקיבלנו כוננות ספיגה כל אחד היה במקום שלו לפי המתוכנן.

סא"ל אורי: מה ז"א? לגבי האנשים האלה מה זה אומר?

יהודה: אני יודע רק לגבי הבוזקר שלי. עכשיו היו כל החבר'ה האלה כמו שיששכר סיפר, אני זוכר ש.....אני לא זוכר בדיוק אם זה היה מוכרח להיות לקראת

סוף ההפגזה שדבוק בכנס לבוזקר והוציא את החבר'ה כל אחד לעמדה שלו.....

סא"ל אורי: כן, אבל אני רוצה קודם את השלב של הבוזקרים, אנחנו עוד מעט נעשה את

השלב של העליה, אני רוצה לראות, כשיש הפגזה, אתם אמרתם שהיתה תירגולת

או היתה הוראה מפורשת למשל כי בוזקר מס' 3 שלא היה משוכפ"ץ כנראה, כראוי, היה

צריך להתפנות אנשים היו צריכים ולהתחלק. אז תנסה לעבור פה על השמות שבבוזקר

חמ"ל ז"א של בוזקר מס' 1 ובוזקר תאג"ד ולראות אולי אחד מהאנשים האלה בכל זאת הגיע

אליכם בשלב של ההפגזה עדיין לפני שיוצאים לעמדות?

יהודה: זה אני לא יודע, אני לא זוכר, אני רק יודע.....אתה מספר לי רק עכשיו,

אני פשוט לא זוכר שאתה היית אתנו בבוזקר מס' 1 ז"א משה נחמיאס.

- סא"ל אורי: אתה אומר שהיגעת לבונקר מס' 1. אתה יודע מה עם יתר האנשים שבנדר"כ ישנו בבונק מס' 3, לאן הם היגועו?
- סטרול: שניים הגיעו אלי כבר אמרתי.
- סא"ל אורי: זה כבר העברת - זה ברקוביץ ופביאן.
- משה נחמיאס: משה חסן היה בבונקר 1.
- סא"ל אורי: משה חסן היה בבונקר 1 אתה אומר, יחד אתכם.
- יששכר: וריבשר עבר לחמ"ל.
- סא"ל אורי: ריבשר עבר לחמ"ל, אני מכין הלאה, את מי עוד אתם יכולים לזהות שהיה באחד המקומות? ויצר חיים ויהב רחמים.
- יששכר: דרופ חיים עד כמה שאני זוכר היה בבונקר 1.
- יהודה: דרופ תמיד היה אצלנו בתאג"ד.
- סא"ל אורי: אז הוא היה פה זה בסדר. הוא פה, אני שואל על ויצר חיים ויהב רחמים.
- יששכר: יהב רחמים בא מהמדולל. ברגע שהתחילה ההפגזה אז הוא אצל העמדה שלו באופן אוטומטי.
- סא"ל אורי: ז"א שהוא לא עבר בכלל דרך הבונקר. איזה עמדה?
- יששכר: בדיוק כשהם נכנסו עם הזחל"ם, אנחנו קיבלנו את הפקודה לתפוס את העמדות אז הוא לא הספיק אפילו להוריד את הציוד מהזחל"ם, הוא כבר רץ לעמדה 6.
- סטרול: אז כבראה שגם ויצר, כי אני שלחתי את ויצר ללרות הנהג זחל"ם.
- סא"ל אורי: אז ויצר היה בכל זאת בקבוצה שחזרה מהמדולל (סטרול - בן) ואתה מניח איפה ויצר היה מתוכנן באיזה עמדה?
- יששכר: ויצר היה, אני לא יודע, עם יהב רחמים מתוך המלחמה הצטרף, אליו הגנר טוריסט.
- סא"ל אורי: אז את זה נעזוב לשלב אחר. בשלב הזה ויצר חיים יודעים איפה הוא היה או לא?
- יששכר: היה אצלנו בבונקר.
- סטרול: לא נכון, יכול להיות אח"כ נכנס.
- סא"ל אורי: יותר מאוחר הוא נכנס אליכם*?
- סטרול: יותר מאוחר הוא נכנס אלינו.
- יששכר: לא. הוא היה גם דתי הוא נכנס לחדר-האוכל הוא לקח את הספר-תורה ורץ אחריכם, הכניס אותו.

- סא"ל אורי:** אנחנו בסכם תראו בקשר לויצ'ר חיים היות ויש ספק אנחנו בסמך אותו כאן ובאזור חדר אוכל ובאזור בונקאי של מרגמות, מתוך הנחה שזה בערך האיזור שבו הוא היה, בסדר זה מתקבל על דעתכם? עכשיו יש לי עוד שתי שאלות לגבי המצב הזה ואח"כ בתחיל לתאר את המצב הזה בדיוק מה קורה.
- לפי התירגולת - קצין וקשר היו צריכים להיות בתצפית למעלה או בעמדת הפריסקופ. האם ידוע לכם על רמי או על איציק, מי מהם עלה לתצפית בשלב הזה?
- יששכר:** איציק בדיוק איך כשהתחילה ההפגזה אז הוא ירד מעמדת התצפית מהמגדל; ובדיוק איך שהוא ירד הגיע למטה העמדת-תצפית עפה, והוא ירד לבונקר בחמ"ל ומשם הוא יצא ונתן לנו את ההוראה אלתפוס....
- סא"ל אורי:** ז"א למעשה אתה אומר שבשלב של ההתקפה לפני שאתם יצאתם לעמדות הוא לא היה בתצפית אלא הוא הספיק לרדת והיה בתנועה בין הבונקרים.
- יששכר:** לא, ברגע שרמי יצא עם הזחל"ם, רמי היה למעלה בתצפית, כשהוא יצא לקפל את המדוללים, איציק מאור עלה.
- סא"ל אורי:** התחילה ההפגזה איציק מאור יורד מהתצפית.
- יששכר:** בדיוק איציק יורד מעמדת תצפית עפה והוא הספיק להיכנס באותה השניה לבונקר מס' 2 ומשם הוא יצא ונכנס אליכם. הוא דיבר עיאתי, והוא אמר לי תקפוץ לעמדה מס' 3.
- אורי:** בקיצור אליך הוא הגיע בשלב שכבר יצאתם לעמדת?
- יששכר:** לא. הייתי בדיוק בפתח מוכן לצאת.
- סא"ל אורי:** אבל הוא הגיע נתן לך הוראה?
- יששכר:** הוא נתן לי.
- סא"ל אורי:** אז אני מדבר על השלב שלפני זה. אז לפני זה לא ידוע לך איפא הוא היה. אתה מניח שהוא הגיע לבונקר מס' 2. ומשם עבר אליך.
- יששכר:** איך שהתצפית נפלה המגדל נפל הוא נכנס לבונקר 2.
- סא"ל אורי:** אני מבין, אז אני מניח אם ככה, אפשר להניח בצורה סבירה שאיציק היה בבונקר היה בבונק מס' 2 ירד מפה וירד ל - 2.
- עכשיו רמי כשרמי חזר מהסיוור, מי זוכר הוראה או שמע יותר מאוחר איפה רמי היר?
- שטרול:** אני דיברתי איתו בקשר.
- סא"ל אורי:** אבל בקשר זה לא משמעותי משום שזה יכול להיות גם מהחמ"ל וגם מ-מ.ק.25.
- מאירק'ה:** בקשר הוא מדבר הוא מדווח "אני רואה...." בקשר הוא מדווח "אני רואה הליקופטרים שלהם מטוסים שלהם צנחנים נוסעים אחרוה ומצניחים ומשהו כזה...בשטח שלנו.

- סא"ל אורי: אתה זוכר באיזה שלב זה היה?
- מאירק'ה: כשאני הייתי בעמדת הטלסקופ, זה היה באמצע ההפגזה.
- סא"ל אורי: ז"א זה היה ממש בשלב הראשון עם פרוץ המלחמה... רגע אני רוצה להבין, אני יודע שלפחות אצלנו בגיזרה הצפונית, כניסה של ההליקופטרים היתה בשלב של עם דמדומים עם ערב.
- מאירק'ה: לא, לא פה זה היה לפני כוננות - פשיטה.
- סא"ל אורי: ז"א זה היה אצלכם לפחות לגביכם עם ההתחלה.
- מאירק'ה: אם... הפגזים ואני מניח שפחות או יותר בגיזרה שלנו נפלו באותו הזמן לפחות בחזיון ובפרוקן אז זה היה מצב שבו החבר'ה שלנו עדיין היו בנוזקרים בפורקן עדיין היו בפנים, אני הייתי בעמדת הפריסקופ ואת רמי שמעתי מדבר ומתוך עמדת הפריסקופ בקשר (סטרול - גם אני חושב שהוא היה נעמדה...) וטען אני רואה הליקופטרים וזה היה בתוך ההפגזה.
- סא"ל אורי: עמדת הפריסקופ זה עמדה מס' 5, בכון?
- מאירק'ה: אני לא יודע, עמדת הנריסקופ, את המספר אני לא יודע בדיוק אבל עמדת הפריסקופ... לא מסומנת במספר...
יששכר: בין 5 ל - 4.
- סא"ל אורי: כן, כדי להזכיר לכם, עמדת הפריסקופ היתה עמדה קטנה מאד עם צינור כזה שיוצא למלעך כדי להיסתכל.
- מאירק'ה: רגע, אבל אני לא בטוח אם הוא היה בעמדת הפריסקופ ובעמדה גלויה מכיוון שהוא טען כי הוא רואה מטוסים שלהם חוצים באמצע ההפגזה תוך ההפגזה שהיתה עלינו, זה שמעתי ממנו... שים אותו ב - 5.
- סא"ל אורי: תראו היות וישנו ספק אנחנו נצלם אותו בעמדה 5 כשישנו ספק אם הוא היה בעמדה 5 או בעמדה 4.
- סטרול: אני מניח שהוא היה בעמדה 5.
- יששכר: לא, בעמדה 5 כן ביום השני.
- סא"ל אורי: עכשיו מי הקשר שיצא יחד עם רמי, או האם יצא בכלל מישהו עם רמי?
- יששכר: מקס.
- סא"ל אורי: מקס יצא החוצה יחד עם רמי או שהוא ישב בתוך החמ"ל?
- יששכר: לא הוא יצא אתו החוצה.
- סא"ל אורי: אז אתה אומר שממן מקס היה בדר"כ יחד...
יששכר: הוא יצא יותר מאוחר...

- סא"ל אורי:** זה אחרי ההפגזה? (יששכר: כן) עכשיו במען ההפגזה מישהו מכס ראה את? מקס ממך שנשאר אכן בתוך בונקר מס' 2?
- יששכר:** איך שהתחיל ההפגזה הוא יצא עם רמי ואחרי זה הוא נכנס, הוא נכנס לבונקר חמ"ל רמי הגיע אלי לעמדה 3....
- סא"ל אורי:** זה אחרי שאתה יצאת, זה שלב יותר מאוחר תעזוב, אני מדבר על השלב שאתה עוד בתוך הבונקר, שכולם, אני רוצה לדעת מה המצב. מתחילה ההפגזה איפה כל אדם במצא איפה שהוא תופס את הבונקר שלו, עד שהוא מקבל את הפקודה לצאת. לא עם הפקודה לצאת, או לא לפני הפקודה לצאת. אתם אומרים לגבי ממך מקס אתה אומר שנשלב הזה הוא היה עם רמי ורק אח"כ הוא חזר?
- יששכר:** הוא חזר לחמ"ל.
- סא"ל אורי:** אז אני יכול לראות את מקס כאילו שהוא יוצא יחד עם רמי לאחת העמדות 5 או עמדת פריסקופ.
- יששכר:** העמדת הפריסקופ זה העגולה.
- סא"ל אורי:** אז סיכמנו עמדת הפריסקופ היא זאת ועמדה - 5 היא זאת. היות ויש לנו ספק איפא הוא היה אנחנו בעמיד את זה בצורה הזאת, או קיי. עכשיו לגבי משה נתן, קובי בן-נחום והיבשר, אתם אומרים שלפי התירגולות היו צריכים להיות פה ובעצם לא ראיתם אותם, ואתם מניחים שהם היו פה או שיש לכם איזשהם זיכרונות בקשר לאיזה מקום שכן איתם אותם, בשלב הזה.
- יששכר:** אני מניח שזה היה ככה ברגעים הראשונים.
- סא"ל אורי:** יהודה אז חשוב בבקשה, אנחנו נצלם את המצב הזה ובמשיך, אנחנו עכשיו בשוחח בזמן שהוא יצלם על המצב הזה. טוב אז אנחנו בלך לפי הסדר ונתחיל מסטרול, אנחנו נמצאים כרגע בשלב שבו התחילה ההפגזה. ז"א קיבלתם התראה עברו איזה כמה דקות התחילה ההפגזה אתם נמצאים בתוך הבונקר. אני רוצה שנכסה עכשיו את הזמן שאתם נמצאים בתוך הבונקר עד לרגע שמקבלים פקודה לצאת החוצה. עכשיו מה ההוראות שאתם מקבלים מצד אחד, מצד שני. מהי ההרגשה.
- סטרול:** ההרגשה, קצת פחדנו ממהפגזה, לא היתה שום הרגשה של מלחמה, חשבנו שזה הפגזה ושזה יגמר. אני זוכר שהחבר'ה אמרו, בכל זאת עכשיו לא נוכח להסתובב כמו שהיינו מסתובבים קודם בחוץ. היה איזה שלב שאני שמעתי בקשר אני לא יודע בקשר השני הודיע לרמי שהסמג"ד מודיע לו שיורדים מטוסים עלינו, ולתת כוננות נ"מ. על הלוח בחדר אוכל היתה רשימה של כוננות נ"מ. אבל היות וכבר הייתי בטוח שאף אחד לא יודע מה השעה בדיוק ומי צריך להיות באותה השעה, אז ליד בונקר 4 יש מה עמדת נ.מ. שמעתי את קריאה יצאתי החוצה, ואיישתי את העמדה הזאת, זה היה עוד, לא יודע כמה זמן אחרי שההפגזה חצי שעה, רבע שעה אולי יותר אני לא זוכר בדיוק כמה....

סא"ל אורי: בשלב שהייתם בתוך הבונקר קיבלתם איזה הוראות מדוייקות בדיוק מה הולך לקרות?

סטרוול: לא, אני התקשרתי עם איציק שאלתי אותו כמו שאמרתי קודם, אמר עוד לא ידוע מה הולך. תשתו מים ותרגעו וזה מה שהיה.

סא"ל אורי: את השלב הזה שמטוסים עוברים פעל המוצב וכנסים לתוך השטח שלנו או אותו שלב שהליקופטרים שרמי דיווח ומאירק'ה שמע בקשר, אתם שמעתם את זה בשלב הזה שהייתם עוד בתוך הבונקרים או שבכלל לא שמעתם...

סטרוול: אני במקרה לא יודע או שהייתי... מכשיר קשר לא היה, בדמה לי בטלפון שמעתי את זה, הייתי בהאזנה בטלפון באותו הרגע, אז שמעתי את הקשר מודיע לרמי שהסמג"ד רואה מטוסים יורדים על המוצב שלנו, להוציא כובנות ב"מ. אז ישר רצתי החוצה, אני לא יודע אם הספקתי לשמוע אם הוא נתן פקודה לצאת או לא לצאת, אני יצאת החוצה, הגעתי לעמדה, לא הייתי בטוח אן מטוסים שלנו או לא שלנו חיכיתי כמה שניות, אראיתי שהמ"ג בשער, העמדה שבשער זה גם עמדת ב"מ חרמ"ש תמיד עומד כלפי מעלה, ראיתי שהוא יורה אז/יריתי גם אני, תארתי לעצמי שהיא....

סא"ל אורי: אתח ראית את המטוסים. ראיתם חוצים?,

סטרוול: שמענו את הרעש, בדמה לי שהם ווצו מהר מאד. בדמה לי בכל אופן את הפצצות שלהם, אחרי שיריבו, שאפילו איזה 100-200 מ' אחרי המוצב שלנו, הם חצו ישר מעל התעלה.

סא"ל אורי: כן המטוסים דרך אגב המשיכו לעומק השטח שלנו או שהם חזרו בחזרה?
סטרוול: לא. אני לא הספקתי להסתכל עליהם הרבה, יריתי במ"ג ומהעמדה של הנ"מ אין לך תצפית על השטח, זה עמדה עגולה כזאת ומסביב אתה עמעט לא רואה שום דבר. זה ממש מכוסה רק למעלה את יכול לראות.

סא"ל אורי: אני מניין. כן יששכר אתה, בשלב שאתה בתוך הבונקר לא כשאתה יוצא כשאיציק בא ואומר לך לצאת, אלא עוד לפני זה.

יששכר: עוד לפני זה, אני בדיוק עמדתי בפתח והייתי מוכן אז אמרתי ליהודר רביב ולרופא שפגזים יורדים עלינו.

סא"ל אורי: היו פגיעות בתוך המוצב ממש?
יששכר: היו בדיוק לעמדת שער, לכיוון עמדת שער נפלו פגזים כמו שאתה מדליק חנוכיה בשורה ואמרתי להם: חברה הפגזים יורדים אל תפחדו, זה בסח הפגזה של חצי שעה, ואיך שאני אומר להם את זה, אז בלי לשאול אף אחד ברחתי לעמדה מס' 3. כשקיבלתי את... ולפני זה מאיציק מאיר אז ברחתי לעמדה - 3, ובדיוק בעמדה 3 אני בא זה בדיוק ממול משטח הצליחה שלהם.

סא"ל אורי: רגע, זה אולי נמשיך הלאה, אז אתה אומר שבשלב הזה אח"כ היית בבונקר בפתח הבונקר וזיהית את הפגיעות ראית שהפגיעות - - -

- יששכר: בופלות לכיוון השער איפה שעמדת זחל"ם, וקצת יותר הלאה מזה.
- סא"ל אורי: אני מבין. היו פגיעות יותר, בשלב הזה איכשור ניסו לטווח הכנסו לא לאט והזיזו את האש לאמצע המוצב או שרק באזור השער. באמת היו פגיעות?
- יששכר: באזור השער רק היה, כנראה שהם גילו את הזחל"ם שבכנס אז הם חשבו שכוחות בכנסים אלינו למעוז אז הם התחילו להפגיו על הכנישים.
- סא"ל אורי: זאת אפשרות או שפשוט השער היה מטווח, הם טיווחו מראש את אזור השער כדי שלא יוכלו להיכנס למוצב לתגבורת. ירודר, ספר לנו בנקשה על השלב הזה שאתם בתוך הנובקר וההתקפה מתחילה, מה שהתחלת שם כשהיית ליד הלוח.
- ירודר: אני הייתי עסוק מן ההתחלה, ברגע שבכנסו לתוך הנובקר לכוונות ספיגה אני והרופא מיד הפכנו את הנובקר לאיזה מן בי"ח שדה, כזה קטן. וכל משך ההפגזה ככה עשינו.
- סא"ל אורי: מה עשיתם פחות או יותר? תתאר.
- ירודר: פתחנו את כל ארגזי התרופות שעמדו במוצב לפי תקן וגם פתחנו את הארגזים שהרופא הביא אתם, ופרסנו את הכל על המיטות, תלינו את העירוי דם, את הבקבוקים האלה מן המטות. הכנו את הציוד.
- סא"ל אורי: עירוי דם או איבפוזיות?
- ירודר: איבפוזיות כן.
- סא"ל אורי: ז"א שאתה בתוך הנובקר ולעמשה אתם שניכם מתכוונים לקבלת הפצועים?
- ירודר: כן אלה ההוראות שאנחנו קיבלנו מרמי.
- סא"ל אורי: בסדר גמור, כן משה מה יש לך לספר על השלב הזר?
- משה: אין לי מה לספר.
- אורי: לא איך ההפגזה תופסת אותך, אתה בנובקר מס 3 או שקיבלת התראה ורצת כבר ל...?
- משה נחמיאס: אני הייתי בנובקר מס' 1 עם כל החבר'ה ופשוט ההפגזה כבר התחילה היינו בפנים כל אחד עם הנשק שלו וזהו.
- סא"ל אורי: השכפ"צ היה אתך בנובקר מס' 1 או בנובקר 3?
- משה: לי לא היה שכפ"צ.
- סא"ל אורי: לא היה לך בכלל שכפ"צ. אני מבין, עכשיו חבר'ה שלכם שהיו בנובקר מס' 3 אני מתאר לעצמי שהחגורים שלהם וכל הציוד שלהם היה בנובקר מס' 3, אתם הספקתם לקחת את החגורים ואת הכל?
- משה: אני לקחתי את הכל.
- סא"ל אורי: ז"א שאתם למעשה הספקתם לקבל את ההתראה כפי שסטרוול אומר חמש דקות לפני ההפגזה עצמה, הספקתם להתארגן ולהגיע למקומות?

כן לקחנו את הנשק ואת הכל.

משה:

לפי מה שראיתי כולם הספיקו להתלבש, כולם עם החגורים עליהם ושכפצ"ים יהיו מוכנים ליצאה.

יששכר:

אצלנו בנובקר תאג"ד כולם היו מוכנים, תוך דקה אחת ממש כולם היו

יהודה:

לבושים בחגור ושכפצ"צ וברגע שמאיר נכנס להוציא את כולם, כולפ היו מוכנים

ויצאו.

יהודה, איך היתה ההרגשה, ככה באופן כללי אתם התחלתם, תפסתם בשלב הזה מה הולך לקרות או שעדיין זה היה מעורפל?

סא"ל אורי:

כן, כמו שפנחס אמר אני חשבתי שאולי זה איזה מין מלחמת התשה אני בכל

יהודה:

אופן לא עלה בדעתי שתהיה צליחה, אני לא ידעתי, המצב היה מעורפל לא

ידענו שום דבר.

אתה לא היחידי בהרגשה הזאת. טוב בסדר, טוב י חנר'ה אנחנו במשיך

סא"ל אורי:

כדי שלא לקטוע, נמשיך ישר רצוף, ואנחנו מגיעים כרגע כפי שיששכר אמר שבו

מתחילים לצאת לעמדות - בעבור לפי הסדר נתחיל הפעם אתך יושכר אתה כבר נגעת בנקודה

הזאת ואני רוצה לשמוע מה ההוראות שקיבלתם ז"א ממי קבלתם ואיך קיבלתם הוראות לצאת

לעמדות, מה אמרו לכם למה צריך לצאת לעמדות, מה קורה. ונתחיל לשחזר את המצב, שבו

כולם יצאו לעמדות, או חלק יצאו לעמדות, איפה כל אחד היה בעמדות ומאיפה מזהים את

האויב כשאתם כבר יו אים לעמדות מאיפה אתם מזהים את האויב מתקרבו?

ז"א אנחנו נכנסה שלש נקודות עכשיו א: איך נתנו לכם את ההוראות לצאת

לעמדות, לאיזה עמדות יצאתם? כשיצאתם אני מבין שכבר אז התמונה התחילה להתבהר לכם

מה קורה מסביב, כי כשהייתם בנובקר אולי לא ראיתם מה הולך מסביב ואז תתארו מה

היה מסביב, איפה ראיתם אויב מאיפה ירו עליכם מאיפה צלחו ואיך האויב פחות או יותר

התנהג בשטח?

אני, איך שהפגזים התחילו לרדה לעמדת שער ושקיבלתי כמה דקה או שתיים

יששכר:

לפני זה מאיציק מאור, אז ההרגשה היתה שזה הפגזה לחצי שעה או שעה,

הפגזה כזאת, אז בלי לקבל את הפקודה לתפוס את העמדה, ברחתי לעמדה מס' 3.

מי יחד אתך? אתה קיבלת פקודה מפורשת מאיציק לעלות לעמדה מס' 3 או ש..?

אורי:

לפני זה קיבלתי שאני מאייש את עמדה 3 משטח הצליחה שלהם.

יששכר:

עכשיו פקודה מפורשת לצאת איציק נתן לך או שהוא רק אמר שזו רק התוכנית

אורי:

וכשיקראו לך אז אתה תצא?

לא, אני כמו שראיתי את ההפגזה אז הבנתי שצריך לעלוג למעלה...

יששכר:

ז"א שלא היתה פקודה מפורשת שפושטים שיש פשיטה ואתה צריך לצאת..?

אורי:

שום דבר, עמדתי לצאת ולזהות אמ מקורות האש מאיפה הם מפגיזים עלינו

יששכר:

כדי לעזור לרמי להודיע לו מאיפה אני רואה יציאות ש... .

היה מישהו שיצא אתך לעמדה או שהיית לבד?

אורי:

- יששכר: לא הייתי בעמדה לבד ברגע שאני עולה לעמדה, איך ש...המ"ג היה עומד הרמתי את המ"ג, אני פותח את הרגלית של המ"ג מוציא ארגז, איך שאני שם את השרשרת אני רואה את ה... במשטח הצליחה עוברים את הטנקים האדפוקיים שלהם.
- אורי: רגע, אז מה אתה רואה בקיצור, אתה אומר משטח הצליחה במצא קצת דרומה מכם ביניכם ובין חזרון א'?
- יששכר: לא זה היה בדיוק מול עמדה מס' 3
- אורי: ז"א אתה מדבר על משטח צליחה שהיה באזור הזה בערך?
- יששכר: בדיוק.
- אורי: מה אתה מזהה במקום הזה?
- יששכר: אז איך שאני עולה לשמה, אני רואה נגמ"ש שלהם אז. פי. בי באמצע המכ"מ...
- אורי: על מה הם היו; על הזוברה?
- יששכר: לא הם היו שוחים.
- אורי: ז"א שהם עברו למעשה אתה רואה טנקים או זחל"מיט עוברים אמפיבית את המים ז"א עוברים בצליחה בשייט כעצמם את המים. זיהית שם חיילים?
- ז"א סירות גומי או משהו כזה?
- יששכר: לא סירות גומי התחילו לבוא אחריהם.
- אורי: ז"א שלמעשה אנחנו רואים... טנק אחד.
- יששכר: עבר טנק אחד עם נגמ"ש שלהם באמצע המים ואיך שהם הגיעו לאמצע המים התחילו לצאת הסירות. אני התחלתי לפתוח באש, הבנתי שעם מ"ג אני לא יכול להתעסק עם טנק שאין לי שום סיכוי להפיל אותו לתוך המים, התחלתי להרניץ לכיוון הסירות לשתק את המקום הזה שהם יצאו משמה ברגע שראיתי את זה בתוך ירי ביד אחד עם המ"ג וכיוון/לקחתי את הטלפון, והודעתי לרמי שהם חוצים את. התעלה אז הוא - לא הספקתי לשים את השרשרת השניה ורמי היה לידי. אומר לי אתה... תכף אשלח לך מס' שתיים ואתה תשתק את העמדה הזאת והתחלתי...
- אורי: רמי נשאר אתך או שרמי בא דיבר איתך והסתלק?
- יששכר: לא, הוא ירה איתי חצי שרשרת ונתן לי, אמר לי תן לי את המ"ג הוא ירה חצי שרשרת והוא עזב ואמר לי תמשיך, למה בעמדה מס' 1 השתתק העבין.
- פתאום הוא מגלה שהם עשו עיקוף כנראה בהליקופטר שהנחיתו ומתחילים להיכנס לכיוון עמדה מס' 1.
- אורי: באיזה שלב זה היה זה היה בערך באיזה שעה?
- יששכר: זה היה ב - 14:10 - 14:15.

- סטרוול: זה היה יותר מאוחר.
- אורי: ז"א אני יכול לראות את זה בפרק הזמן בין 14:00 ל - 14:30 כל כך מוקדם? אתה חושב שהיה להם מספיק זמן מ - 14:00 מהתחלת ההפגזה.
- יששכר: כל כך מוקדם... כנראה שבתוך ההפגזה הם הנחיתו שמה עם הליקופטרים. איזה קבוצה של חיילים והם התחילו להתקרב לכיוון העמדה מס' 1.
- אורי: ז"א אתה אומר, שאתה מזהה, כבר בשלב הזה של 14:30, אתה מזהה כוח שעולה בכיוון הזה לכיוון עמדה מס' 1.
- יששכר: לא אני מזהה את זה הפנים שלי היו לכיוון משטח צליחה. רמי זיהה את זה. והוא אמר לי את זה, אז הוא אמר לי אני קופץ לעמדה 1. בעמדה 1 היה מאיר דבקר אני לא יודע מה קרה איתו, ברח לאיזה בונקר, אני כבר לא יודע איפה היה, אז ברגע שרמי ירד את הירידה, אז הוא פוגש את מאיר דבקר בדרך...
אורי: באיזה מקום בערך, הוא ירד על הסוללה או שהוא ירד חזרה?
סטרוול: לא הוא ירד לכיוון.
- אורי: חנסה רק להיזכר ולדייק בזמן אם באמת זה בשלב שבין 14:00 ל - 14:30?
יששכר: זה בדיוק בשעה 14:30, או 14:45 בשעות האלה לא יותר מאוחר מזה 14:20, 14:15 כבר לא הסתכלתי על השעון.
- מאירק'ה: זה יכול להיות אפילו מאזור הצליחה של _____ החי"ר צלח בין שניהם.
אורי: זאת קצת בעיה מכיוון שתוך חצי שעה גם לצלוח וגם להגיע בטווח של נאמר, אם תלכו בין שניכם זה שלושה קלומטר....
- מאירק'ה: זה לא היה ב - 14:30 זה היה ב - 15:30.
אורי: או, לכן אני שואל כי חשוב לי מאוד לדעת, אם באמת הם הצליחו להגיע בפרק זמן כל כך קצר כבר לאזור עמדה מס' 1.
- יששכר: הם לא היו ממש קרובים לעמדה 1 הם היו כנראה במרחק של כ - 15 ק"מ.
מאירק'ה: אן זה בדיוק, הם היו בין מצת ובינכם.
יששכר: בדיוק.
- אורי: ז"א שאתם מזהים מטווח רחוק...
יששכר: הם נאו מכוון ש - 6 איפה שכל הטנקים שלהם היו והכביש הזה שמוביל ביננו ובינכם "6-שיך" איפה שהרמפות שלנו הם עברו את הרמפות והם החנו את כל הטנק הנגמשיים... זה כבר הגיע ל - 15:30.
- מאירק'ה: בכון.
אורי: כן אני מבין, עכשיו אני יכול לזהות בשלב הזה, אתה אומר רמי הגיע אליך אתה יורה על המים, אתה מדווח לרמי, רמי מגיע אליך. יורה חצי שרשרת

מודיע לך שישלח לך תיגבורת, והוא יורד לכיוון עמדה מס' 1.

יששכר: בדרך, אני עכשיו מפה צועק למאיר דבקו שירה אתה יודע אני הייתי העמדה הכי גבוהה ואני לא רואה את מאיר שמה, כנראה בדרך שרמי יצא מהכיוון, הזה מעמדה 3, הוא יורד ככה אז הוא פגש את מאיר דבקו והעלה אותו למעלה לתוך עמדה מספר 1 אני המשכתי לירות....

אורי: עכשיו מה אני רוצה לדעת ממך, האם אתה ראית בעמדות מספר 4 או אצלך בעמדה בשלב הזה של 14:30 בערך לא יותר מאוחר ותנסה להיזכר או אצל מאיר דבקו בשלב שרמי מגיע אליו, אנשים נוספים בעמדות האלה?

יששכר: באותו רגע בא איציק מאור עם ברקוביץ ברנד לעמדה מס' 4.

אורי: איציק מאור אתה אומר לעמדה מס' 4 וברקוביץ ברנד.

יששכר: בעמדה 6 היה יהב רחמים זה היה נבר כמה דקות מאוחר עם ויץר חיים אם אני לא טועה.

אורי: טוב זה תכף בשמע, אנחנו בשמע גם מפנחס מי יצא מהעמדה הזאת.

יששכר: אל סליחה, זה היה פביאן/הגנרטוריקט ישב אתו בעמדה 6

אורי: בעמדה מס' 6 פביאן ויהב רחמים כן הלאה אתה זוכר עוד אז ינסו אחרים להשלים ו..

יששכר: לא אני לא זוכר יותר אנשים, ברגע שאני יורד אז איציק מאור מגיע וברקוביץ ^{קצת} בדרך....

אורי: באיזה שלב זה, כי אם זה בהרבה יותר מאוחר, אז נגיע לזה יותר מאוחר,

אנחנו מדברים עכשיו עד שעה 15:00 עד השעה שאתה רואה את הצליחה ואתה

מזהה כוחות רמי מזהה כוחות מרחוק ואנחנו עוד לא בשלב שתוקפים אותכם ממש.

יששכר: רמי יורד לכיוון עמדה 1 בדרך הוא מביא איתו את מאיר דבקו איפה רמי?

אורי: את רמי תעזוב בנתיים כי רמי אנחנו רואים, שמסתובב בכל המוצב אנחנו לא

יכולים להגיד, אנחנו הרי לא מצלמים דקה אנחנו מצלמים תחום של חצי שעה..

אתה אומר שבשלב הזה רמי רץ בין העמדות ומעביר אנשים..

יששכר: הוא מגיע עם מאיר דבקו אני מספיק לירות עוד שרשרת או שתי שרשראות של

מ"ג ופתאום אני שומע צעקות "חובש", "חובש" אני מסובב את הראש שלי

לכיוון שמאל אני רואה שזה רמי צועק "חובש". אני במקום לרדת את כל הסיבוב

קפצתי מפה ממש מעל לגדרות (אורי-באיזה שעה בערך?) זה היה בסביבות 15:00.

אורי: אז נתיחס לזה אח"כ. שעה 14:30 בערך יש עוד מה להוסיף מהצד שלך מנקודת ראות שלך?

יששכר: לא.

אורי: טוב אז בעבור לסטרול, ואנחנו במשיך בשלב יותר מאוחר נמשיך את הספור שלך. סטרול בשלב הזה של בסביבות 14:30 אז תנסה לתאר מה אתה עשית או מה כל אותה קבוצה שבנובקר רגמ"מ שלמשעשה אני רואה, שאתם כאן אתה ומרקו, וויצ'ר חיים, אנחנו אומרים שהוא באזור הזה, לא ברור לנו בדיוק מה מיקומו בתוך הבונקר ע"י החדר האוכל בעמדה, לא ברור. או אנשים בוספים שאתה יודע עליהם שפגשת אותם בשלב הזה של יציאה לעמדות וממי קיבלתם את הפקודה לצאת לעמדות?

סטרול: ובשלב רזר עוד לא יצאנו אני אחרי שעברו המטוסים יריתי.

אורי: אז אתה אם ככה נמצא בעמדת נ"מ איזה עמדת נ"מ?

סטרול: ע"י מס' 7' העגולה.

אורי: בעמדה הזאת. ז"א שאתה נמצא פה ויורה על המטוסים. מרקו אתה אומר

עדיין נמצא פה(סטרול: עדיין נמצא פה) וויצ'ר חיים כבר נראה נמצא פה.

סטרול: יכול להיות שהיה בנובקר אני לא בזכר, יכול להיות שהיה בנובקר. אחרי

שהמטוסים עברו חזרתי לבונקר, זהו ההפגזה במשכה לא יודע בדיוק מה בחוץ

הלך. בכל אופן אחרי איזה חצי שעה, שעה, את הזמנים אני לא זוכר בדיוק כמה שזה לקח.

קיבלנו כוננות פשיטה.

אורי: כן, כוננות פשיטה באיזה שעה אתה מעריך בערך?

סטרול: אני חושב שזה היה בסביבות 16:00.

אורי: ז"א הרבה יותר מאוחר, כבר אחרי.

סטרול: 15:30, 16:00.

אורי: טוב חבר'ה תראו. הבעיה היא כזאת אני רוצה לומר לכם מראש איך נתייחס

ללוח זמנים. אנחנו הרי יודעים שבקרב אף אחד לא הסתכל בשעון. אנחנו

מנסים פשוט לקשור קצרות ולבסות לעשות הערכה של זמן. אתה אומר שזה היה בסביבות 16:00?

סטרול: אני חושב שזה התחיל ב - 14:00. בערך חצי שעה היתה ההפגזה. עד

שהגיעו המטוסים אחרי זה, זה לקח עוד כמה רגעים אח"כ חזרתי לבונקר זה

אולי עוד רבע שעה, או חצי שעה יכול להיות 15:00.

אורי: בסביבות השעה 15:00 אז אנחנו נתייחס לזה כאילו זה 15:00.

סטרול: קיבלנו כוננות פשיטה, יצאתי החוצה באותו הרגע שיצאתי החוצה ראיתי

את איציק רץ לעמדה שלו (אורי - לעמדה מס' 4) עמדה מספר 4.

אורי: 5 או 4?

- סטרוול: או 4 או 5 את זה, הוא רץ בתוך התעלה, יצא מבונקר מס' 2 ועלה לתוך הא התעלה הוא לא הספיק להגיע עד למעלה כי בדיוק באותו הרגע ראיתי רימון שזרקו לי מלמעלה למטה.
- יששכר: זה היה יותר מאוחר פנחס, הוא ירד כשרמי נפצע באותו הרגע לראות מה עם רמי...
- סטרוול: זה בסביבות השעה 15:00.
- יששכר: הוא ירד לשניה הוא לא הספיק לרדת, אני כבר הייתי בחזרה אליו, אמרתי לו...
- סטרוול: אני ראיתי אותו כשהוא עולה לעמדה....
- אורי: חבר'ה, אני רוצה להבין את...חשוב מאוד להבין את השלב הזה: יששכר אומר שרמי היה אצלו וירד לכיוון עמדה מס' 1 ויותר מאוחר הוא שמע אותו צועק "חובש" ואז יששכר הולך אל רמי. אם אתה אומר שאיזיק מאור עלה לעמדה שלו אחרי שרמי נפצע ז"א שזה היה בשלב שאחרי 15:00.
- יששכר: לא איזיק מאור עלה לפני שרמי נפגע.
- אורי: בהחלט דבר ראשון איזיק מאור עולה לעמדה מס' 4 עם ברקוביץ. בסדר גמור. אז בוא בפסיק בשלב הזה. בשלב הזה סטרוול מה אתה עוד רואה...
- סטרוול: ראיתי את איזיק עולה לעמדה איך שהוא מבסה לעלות פתאום ראיתי שזורקים לו מלמעלה רימון הווא חזר בחזרה באותו רגע רצתי והבאתי את המא"ג.
- קיבלנו כוונות פשיטה עולים עלינו מכיוון התעלה. רצתי הבאתי את המא"ג מנקודת נ.מ ומול הפתח של הבונקר...
- אורי: רגע כדי שנבין אתה אומרת שבערך באזור הזה מכיוון עמדה מס' 5...?
- סטרוול: אני יצאתי מפה וראיתי את איזיק יוצא מפה עולה למעלה באותו הרגע...
- אורי: אתה יצאת מבונקר מס' 4. וראית דרך החצר מבונקר מס' 2 - חמ"ל את איזיק עולה למעלה.
- סטרוול: כן. ובדיוק באותו הרגע זרקו לפה לי רימון הוא חזר בחזרה עד שהרימון התפוצץ. אני באותו הרגע רצתי מפה, הבאתי את המא"ג, ופה אולי זה זה מול הבונקר יש עמדה (ראיתי) מן עמדת חצר מול בונקר 4) כן, העמדת את המא"ג פה לכיוון הזה.
- אורי: לכיוון עמדה 5?
- סטרוול: לכיוון כל הגיזרה זו היתה מן סוללה כזו לכיוון כל הסוללה חשבתי אם יעלו מפה אז יש לי שליטה על...איזיק, חזר, הרימון התפוצץ לא יודע, לא זוכר אם הוא המשיך לרוץ וחזר באותו הרגע ראיתי מפה חבר'ה שלבו זרקו איזה שלושים רמונים לכיוון הזה. שזרקו טוב הרימון, ושם גם ראיתי רימוני זרחן כצלה עם...

- אורי: איפה אתה מעריך האוייב בערך היה באזור הזה של עמדה מס' 5?
- סטרוול: כן באזור הזה, מפה הם עלו
- אורי: כן עכשיו מה ידוע לך רמי אנחנו יודעים שלא היה פה, רמי היה אפשרו בדרך...
- סטרוול: באזור השער אני חושב שהיה באותו הזמן.
- אורי: באזור הזה, רמי היה בזמן הזה באזור זה, באזור עמדה 1.
- כן עכשיו מה שמעביין אותי לדעת, מקס אמרנו היה בשלב ראשון בהפגזה יחד עם רמי. אתם מספרים שבשלב יצת יות מאוחר ממך מקס חוסר ומופיע בחמ"ל? זה היה אחרי שרמי בפצע.
- סטרוול: ז"א עד שרמי בפצע אתם בעצם לא יודעים?
- אורי: הוא היה איתו כל הזמן, הוא הרי החזיק את המ.ק. 25 אז הוא היה צמוד לרמי.
- אורי: את מי עוד אתה יכול לזהות בעמדות?
- סטרוול: עכשיו, אחרי שראיתי שזרקו פה את הרימונים, פה העסק השתק אז לקחתי העברתי את המא"ג לעמדה מס' 7.
- אורי: רגע אז לעצור בשלב זה. אני שואל שאלה כזאת: אתה עמדת לחלץ מול בונקר מס' 4 וירית לכיוון הסוללה?
- סטרוול: לא יריתי. חיכיתי שיעלו למעלה לא ראיתי שום דוחות אז לא יריתי.
- אורי: בכל אופן היית מוכן לירות לכיוון עמדות 4, 5 לכל אורך הסוללה.
- סטרוול: כן. לא רואים את העמדות כי פה יש סוללה כזאת ואת העמדות אתה רואה, אני ראיתי כן את משטחי הסוללה את קצה הרכס.
- אורי: אתה ראית את קצה הרכס... עכשיו אתה מזהה את החיילים שלנו בעמדה 5?
- סטרוול: לא יכולתי לראות אותם בכלל.
- אורי: ז"א בכל הגיזרה הזאת אתה לא רואה אף חיל שלנו רק את איציק מנסה לעלות לאותו כיוון?
- סטרוול: הוא מנסה לעלות וחזר התפוצץ הרימון, אני לא יודע בדיוק אח"כ אם הוא עלה או המשיך אני לא זוכר בדיוק מה הוא עשה.
- אורי: בקיצור אתה מסער לפי המצב הזה שלמעשה האוייב נמצא כבר בשעה 15:00 בערך על הסוללה שבין העמדות 4 ו - 5. באזור הזה הנאייב כבר נמצא על הסוללה עד כדי כך (יששכר - לא ב - 4 - ב - 5) רק ב - 5 ז"א לא ב - 4 רק באזור - 5?

- סטרוול A: מה שנדמה לי שהם נכנסו ל...כי למחרת אז ראיתי את הסירות שלהם, אחרי שהדפנו אותם פה. הם חזרו לצד השני, אז ראיתי את הסירות שלהם ממש מול המוצנ בבוקר...אני חושב שהם חצו עם הסירות חזיתית ישר למוצנ.
- אורי: אתה מעריך...אני מניין. יש לך מה להוסיף עוד בנושא הזה?
- סטרוול: לא מפה העברתי את הזה..מאז נשארתי בעמדה 7 עד שרמי בפצע...
- אורי: אני מניין. יששכר אתה אולי יכול להשלים את הנושא הזה אתה אומר שראית את רמי את איציק אתה אומר שלגניך איציק וברקוביץ עמדו לעמדה מס' 4. סטרוול אמר במקביל לזה שהוא ראה מהאזור של הכניסה לבונקר מס' 4 את איציק מאור בלחם עם עמדה - 5. ברימונים.
- יששכר: יש לי מה להוסיף שם. את הרימונים זרקו בעמדה 4 ו - 3 או....
- אורי: יש להניח שעמדה 4 כל מעמדה 3 זה טווח באמת גדול מאוד.
- סטרוול: ראיתי איזה 20 רימונים זרקו שם. ואיציק לא זרק....
- יששכר: בזמן שרמי בפגע וצעק לחובש
- אורי: רגע....
- יששכר: אני רוצה לספר איך זה היה.
- אורי ש: השלב הזה של תקיפה בעמדה 5?
- יששכר: בדיוק. כשאני ביגשתי לרמי, אף כל הכבוד לו, הוא אמר לי אותי תעזוב ותטפל במאיר דבוקו כשראיתי שהסיכויים של מאיר דבוקו, שאני לבד לא אוכל להוציא את זה מה שאני אעשה, אז אמרתי לו תעלה, לגדר אני מוריד אותך לרופא. אז הוא אמר תעזוב אותי תיגש למאיר דבוקו. התחלתי לעשות למאיר דבוקו אני רואה ששום דבר הוא אמר זה לא הולך שום דבר. ? אמרתי לו לא ובבתיים הוא התחיל לרדת, וכל הדרך שהוא ירד הוא נכנס עד הבונקר הוא לא ^{K2}מב לעמדה מפה, הפתח כבר היה, נפל פה פגז וסגר, עשה את כל הסיבוב ונכנס.
- אני פה עזבתי אותו. ורצתי לעמדה שלי כשרצתי לעמדה שלי בדרכי מאור ירד לשמוע איציק מאור ירד לדעת מה הולך עם רמי, הוא נכנס כנראה הוא דיבר עם רמי, כמה פילים הוא עלה, אז אני המשכתי לירות בזה. פתאום אני מרגיש צליפות מעל לראש, אז מתוך הרעש והציפצופים הבנתי שזה לא הכלי שלנו, אז אני מסובב את הראש, אני רואה את החיילים שלהם כבר בעמדה מס' 5. אז תיכף התחלתי לזרוק רימונים ונתתי צעקה לברקוביץ ברנרד שיזרוק גם רימונים לכיוון הזה...איציק מאור היה בריצה להבה.

פר היה עוד קו - ל תעלה שמוביל להנה, מעל למחסן מזון מוביל להנה, זה היה קשור כשאיציק בא, אז נתתי לל צעקה שלמעלה הם גמצאים אז הוא בא בו במקום והיכניס ל - 4 הוא בכנס לכיוון הזה לכרון עמדה - 5 וכשהוא בכנס הוא זרק מפה רימון, לפני שהוא זרק את הרימון, זרקו עליו רימון גילו אותו, אבל לא פגע בו.

אורי זה כצראה אותו רימון שסטרוול ראה באותו השלב.

יששכר הוא זרק את הרימון, שני חבר'ה שלהם היו מוטלים פה הרוגים בתוך העמדה.

אורי : זה ראית כבר יותר מאוחר.

יששכר : זה ראיתי כבר ביום שני את האמת לספר לך הלכתי להוציא את הכידונים.

אורי : בוא נעזוב את השלבים היו יותר מאוחרים. אני מעוניין לדעת, תראו חבר'ה בשיב הזה אנחנו נעבור גם ליהודה רביב ולמשר, מעניין אותי לדעת

איך אנחנו מפרידים בין שני השלבים, בין השלב הראשון שבאמת עלייתם לעמדות, ובין יששכר מגלה אתה צליחה מהאזור הזה, ורמי שהיה איתו בעמדה לכמה דקות מזהה שגם מצד דרום מכיוון השער לצד דרום ישנם כוחות רחוקים איך מפרידים בין השלב הזה לבין השלב שבו רמי בפגע ואיציק מנהל מלחמה עם עמדה מס' 5. האם זה באמת בעשה בתחום של רבע שעה עשר דקות או שזה באמת בשני שלבים נפרדים?

יהודה : אני זוכר כמה דברים שלא נזכרו פה. אני זוכר ששמעתי בקשר או בטלפון אני לא זוכר בדיוק איך, אבל שמעתי שרמי סיפר או שמישהו דווח רמי - שהם הצליחו להטביע כמה סירות באמצע התעלה. ואיך היו דופקים אותם? אני לא זוכר את זה, אני זוכר את זה סיפרו שהיו רואים איפה שהכדורים פוגעים במים ואז היו יכולים לאפס את הירי ישר לסירות. זה היה לפני שרמי בפגע, הדבר היחידי שאני יכול להוסיף למה שנאמר פה הוא שבין הזמן ששמעתי את הצעקות - "חובש חובש" - עברו ממש שניות, שניות עד שרמי, בדמה לי שמישהו עמד בפתח ותמך בו. אבל ממש עברו שניות, שהוא רץ בכוח עצמו הוא בכנס לתוך הבונקר ופגוע כך? אבל זה היה מהר מאוד כל העסק הזה.

אורי : בין שלב הפגיעה של רמי ובין זה שהוא הופיע בתוך הבונקר עברו שניות?

יהודה : ממש מהר מאד מהר ביותר.

סטרוול : מהרגע שרמי בפגע אחרי שאיציק עלה, אחרי שהם כבר עברו את התעלה, ז"א

אני כבר אחרי שאני עברתי לעמדה מס' 7 רק אחרי זה רמי בפגע ז"א ש...

אורי : ז"א בוא ננסה - אני מבין מזה, סטרוול, אני מבין דבר כזה - אני מבין,

שהיו כאן שני שלבים, היה שלב ראשון שדבקו נמצא כאן בעמדה ירב רחמים

אורי : כצראה נמצאים פה, שיששכר נמצא פה, איציק מאור פעם ראשונה כפי שיששכר

אמר, עולה לעמדה הזאת עוד לפני שהוא נלחם עם הרימונים וכאן בשלב הזה רמי מתחיל

לנוע בין העמדות. עכשיו אם אתה אומר רביב, שרמי עוד הספיק להודיע קודם שהוא

מטביע מספר עמדות במים, ז"א שהיה שלב מסויים שרמי ירה מפה על סירות שחוצות את המים (יששכר: לא זה היה איתי) כן משה בנקשה תבהיר את התמונה:

משה: לפני שרמי בפגע אז מאיר בכנס אצלנו לבונקר והודיע שפגע בערך באיזה

סיר או שתיים ומהר מאוד חזר לעמדה שלו. אחרי זה בכנס רמי וגם הוא

עלה לעמדה יחד עם מקס אחרי כמה...

אורי: כן רגע הוא עלה לעמדה לאן?

משה: לעמדה מס' 1.

סטרול: מהעמדה הזאת מס' 1 אפשר לצפות על תעלה, אני חושב שמפה הוא ירה לכיוון

הסירות שעל התעלה.

משה: כן זהו.

אורי: אתה אומר שיש להניח שמעמדה מס' 1 הוא ירה לכיוון המים.

סטרול: כן מעמדה מס' 1. מעמדה מס' 1 אפשר.

יששכר: לא הוא לא... יכול עמדה מס' 1 היתה יותר פנימה...

יהודה: היה מקום מעמדה מס' 1 שאפשר היה לראות את המים משמאל למוצב כן?

למוצב. אז אני זוכר שהיה ענין כזה, שרמי הצליח להטביע כמה סירות לפני

שהוא ניפגע.

אורי: מאיפה? איפה רמי היה כשהוא הצליח להטביע?

יששכר: מהעמדה שלי.

אורי: ז"א אתה מניח שההטבעה של הסירות, יששכר, היתה מהעמדה שלך בשלב שרמי היה

אצלך?

יששכר: מהעמדה 3 ומעמדה 4.

משה: לא יכול להיות.

יששכר: אני אגיד לך למה. מול עמדה - 4 היתה רמפה בין עמדה 4 ו - 5 היתה

רמפה שלהם. מול עמדה 4 ו - 5 היתה הרמפה שלהם הגבוהה, אז מהכיוון

המשטח הצליחה שלי. אז הם התחילו, אז התחלנו בירי שנקרא - "ירי כושי" - היום בודע לי, שאיזיק מכוון ואני מכוון מצד הזה, זה היה כבר אחרי ש... לפני ש... אחרי שרמי בפגע.

אורי: כן. ז"א שזה היה גם אחרי השלב שאיזיק זרק את הרימונים...

יששכר: אחרי שהם היו מוטלים...

אורי: זה שלב הרבה יותר מאוחר, אני רוצה להפריד בין שני שלבים: השלב

שתפסתם את העמדות וזיהיתם שהם צולחים גם פה וכבראה שרמי גילה שהם,

צולחים גם פה. אותם חבר'ה שאתם אומרים שעלו לעמדה 5.

יששכר: משם הם באו רק ברגל...

אורי:

תן לי לגמור כדי שיהיה מסודר, או אולי מפה בכלל לא היתה צליחה ואתם משערים שהאנשים שצלחו פה הלכו לאורך הסוללה ועלו פה?

יששכר:

לא, לא.

אורי:

העיקר הוא, רגע אני רוצה להסביר את עצמי, אני רוצה להבדיל בין שני השלבים בין השלב הראשון, לבין השלב שרמי נע והגיע לעמדה מס' 1 ובפגע בעמדה 1. אז אני עכשיו חותך לפני שרמי, לפני שרמי בפגע המצב הוא כזה: רמי וממן מקם היו פה, יששכר פה, אציק מאור וברקוביץ בעמדה מס' 4, דבוקו בעמדה מס' 1. זה היה המצב. כפי שנראה לכם עכשיו?

יששכר:

לפני שרמי בפגע הוא בא אלי.

אורי:

אני מבין. אני שואל האם זה המצב לפני שרמי התחיל לרוץ? אתה עלית

לפני שרמי הגיע אליך בכוון? (יששכר - כן) יופי אז רמי עוד לא

אצלך. אתה עלית לפה (יששכר - כן) לפני שרמי באל אליך איציק כבר היה בעמדה מס' 4 (יששכר - לא) לא. ז'א שאיציק הגיע לעמדה מס' 4 יותר מאוחר.

יששכר:

בדיוק, איך שרמי הגיע הצליח לירות את החצי השרשרת של המא"ג, הגיע איציק עם ברקוביץ לשם.

אורי:

ז"א, שאם אני ממקם היום את איציק במקום הזה אז למעשה אתה יכול להגיד

שבזמן שאיציק עלה להנה בעמדה מס' 5 לא היה אף אחד שלנו

(יששכר: אף אחד לא היר) ז"א שאני יכול להוריד את ממן ואת רמי אליך... בשלב הזה וזה המצב שבו מתחילים לירות.

יששכר:

לא, מקם לא עלה אלי מקם כשרמי בא אלי מקם ירד לבונקר.

ראובן:

הבנתי, טוב רבנתי אז בוא, היות ואנחנו במציאות הרי האירועים היו

רבופים ואנחנו מוכרחים לחתוך איזה מצבים אצלם אותם כדי לדעת, איך

המצב היה. לפני שרמי בפצע, אז נצלם את המצב הזה ואנחנו בנתיים נמשיך לשוחח, מה

קרה בשלב שרמי בפצע? איפה רמי בפצע, איך הוא בפצע ואיך אתם בערכים אחרי שרמי

בפצע?

אז אולי בלך לפי הסדר. יששכר אתה סיפרת את הסיפור שרמי בפצע ואתה

הול אליו, ספר באיזה מצב אתה מוצא את רמי ולפי הערכתך ממה הוא בפצע?

יששכר:

לפי הערכתי, זה לא הערכה זה ב - 100% של פגז ישיר.

אורי:

ממרגמה או פגיעה של תותח או...?

יששכר:

אני כבר לא יודע לזהות אם זה משהו אבל זה פגיעה ישירה...

סטרוול:

תותח או טיל זה פגיעה ישירה כי זה לא בא מלמעלה זה בא מקדימה.

יששכר:

אני ישרמי בפגע אחרי שאמרתי לו - תעלה על הכתפיים שלי אז הוא נתן

לי צעקה תוציא את מאיר דבקו אז אני מסתכל שכל השפניה כבר על מאיר,

אין מה. לא היה לי את הסצ'כרי להוציא אותו משם. אז אמרתי לו תעלה על גבי אני

אוריד אותך עד ללמטה, אז הוא אמר לי לא בשום אופן לא. והוא התחיל לרדת לבד.

אני ליוויתי אותו על הפתח, ברגע שהוא בכנס לפתח אני עזבתי אותו ועליתי לעמדה מס' 3.

ובעמדה 3 בדרך שאני עולה, אני פוגש את איציק מאור יורד לכוון רמי, אז הוא שואל

אותי מה קרה? אמרתי לו שרמי בפגע, לא סיפרתי לו ~~XXXXXX~~ אמרתי רק

שרמי בפגע, אז הוא אמר לי אני יורד לראות מה הענינים אצלו, בינתיים אני וברקוביץ,

אני הייתי בעי'ה 3 וברקוביץ היה בעמדה - 4.

אורי:

כן. אתה עלית חזרה לעמדה מס' 3?

יששכר:

לעמדה מס' 3.

אורי:

כן. אז אתה הולך חזרה לעמדה 3, ואז את מי אתה רואה בעמדה 4?

יששכר:

בעמדה 4, בדרך יורד איציק מאור שואל אותי, מה איך בפגע רמי, לא סיפרתי

לו ~~XXXXXX~~ אמרתי לו שהוא רק בפגע ועליתי לעמדה שלי,

יריתי שמה עוד איזה שני שרשראות או שלושה של מא"ג לבד, ואני מרגיש צליפות בראש

הבנתי שמעמדה 6, רחמים ירב לא יכול לירות עלי, הוא לא יצליח לדפוק בי, אז אני

מסתובב, אני רואה שהמצרים כבר, מעל עמדה 5, יש את העיגול הזה.

אורי:

ז"א שרק בשלב הזה אתה מזהה את המצרים במקום הזה.

יששכר:

אני מרגיש את הצליפות שעוברות בראש לי, אז אני הסתובבתי וזרקתי רימון

בנתי צעקה לברקוביץ ברברד שיזרוק גם רימון. וכנראה בצעקה שלי שאני

צועק לברקוביץ ברברד שיזרוק רימונים לכיוון הזה כנראה שאיציק מאור שמע או שהוא כבר

דיבר עם רמי, או שהוא שיבר עם רמי, הוא עלה והוא הסתכל גם, כנראה שהוא הרים את

הראש לו מהתעלה שממטה הם כבר בתוך המעוז. אז הוא הצליח לזרוק שמה רימון. זרק שמה

רימון ואני בנתיים שהוא זרק את הרימון סיבנתי את המא"ג בתנופה כזאת שהם היו עליים

לקפוץ אז אמרתי אני אדפוק אותם ככה. ובאמת היה ככה דפקתי שמה שני חבר'ה שנפלו

מאחורי הגדר.

אורי:

אתה אומר איציק מאור הולך בתעלה הזאת, זורק רימונים להנה, אתה יורה

לאותו כיוון אתה אומר שברקוביץ או שמע או לא שמע את הצעקה; על כל פנים..

יששכר:

הוא שמע, וגם זרק שלושה רימונים.

אורי:

כן, באותו זמן אני רוצה להנהיר שתי בקודות, אתה אומר שלפני כשהזרת

לעמדה 3 היית בעמדה מס' 1 ועזרת לרמי, כשרמי כבר היה פצוע

(יששכר - לא עזרתי לו הוא הלך לבד) בסדר, בכל אופן הלכת יחד אתו לכוון הבונקר של

התאג"ד, מה קורה באותו הזמן למאיר דבקו?

- מששכר:** מאיר דבוקו היה בחור השפניה קבור.
- אורי:** אתה מעריך שבאותו הזמן הוא כבר נהרג?
- מששכר:** אני בטוח כ - 100%.
- אורי:** ז"א, שאנחנו יכולים לומר שמאיר דבוקו בשלב זה יוצא מהתמונה.
- מששכר:** יוצא מהתמונה.
- אורי:** אני מבין. עכשיו מה אתה יכול לומר לי על יתר הלוחמים? אתה מזהה?
- בעמדה 6, אתה מזהה ^{יש} משבצת?
- משככר:** בעמדה 6 רחמים יהב ופנחס זטרולוביץ, באותו זמן אחרי שנמרנו את הפרידה הזאת.
- אורי:** פנחס נמצא בעמדה 7.
- מששכר:** בעמדה 7, פנחס נמצא בעמדה 7. ותמיד הייתי מדבר איתו, כל כמה זמן בקריאה
- היה לנו קשר קריאות וצעקות.
- סטודל:** לא היה טלפון ביננו.
- מששכר:** לא, אז לא היה. אז אני הייתי העמדה הכי גבוהה והייתי מרווח לו מה הולך, הוא גם לא היה רואה מכוון השער, למה היתה סוללה והייתי מרווח לו מי בא מכוון השער.
- אורי:** אני מבין. עכשיו תאמר לי איזה שעה אתה מעריך את השעה שאתה חזרת לעמדה מס' 3?
- מששכר:** שעה 15:00, 15:10.
- אורי:** בערך בשעה 15:00, טוב ננסה להשלים את התמונה בשלב הזה.
- מששכר:** אבל אחרי שאני מגיע לשמה. בנתיים שמה שני חבר'ה אז כנראה שהוא נחן את ההוראה לעזראן ודני ספרטן שיחפסו את העמדה מס' 5.
- אורי:** אתה אומר שאתה למעשה אחת מזה עדין בעמדה 5 עוד חיילים?
- מששכר:** הם כבר היו הרוגים.
- אורי:** ז"א שההתקפה הזאת (מששכר: כבר הסתיימה) ההתקפה על עמדה מס' 5 לפני ששולחים את עזראן ואת דני לעמדה 5 (מששכר: כן) אז הם עדיין נמצאים פה, הם עוד לא זזו מפה?
- אתה אומר שאנחנו נמצאים עכשיו בעיצומה של התקפה מאזור מס' 5. מי מוכן להשלים את התמונה לגבי השלב הזה של ההתקפה? כלומר יש מצרים בעמדה 5, סטרודל אומר שהוא רואה את איציק מאור או מישהו זורק רימונים לעברם.
- מששכר:** זה איציק מאור.
- אורי:** כן איציק מאור זורק רימונים לעברם. מי עוד נמצא בעמדות ואיפה נמצאים אתם האנשים שאנחנו בינתיים לא יודעים בדיוק איפה הם? כמו דני ספרטן, עזראן, ומשה חסן. דרוש חיים, משה נחמיאס, מקס, אנחנו אומרים חזר לבונקר, היבשר וקובי.

- יששכר:** אז אני מספר לך אחרי שחיסלנו את הפריצה מעמדה 5 אז צעקתי לפנחס שיוצא את החבר, ה שיתפסו את עמדה מס' 5. אז א ני מבין שפנחס נתן את הפקודה לעזרן אברהם ודני ספרני והם תפסו את עמדה 5, ובאותו הזמן אני התחלתי לצעוק לעברו שכבר אין לי ארנזים למא"נ. אני נשאר בלי ארנזים של מא"נ. אז משג נתן התחיל לחלק לנו. לעלות מכור התחמושת ארנזים, כן, הוא היה עושה את זה, כל כמה דקות מעלה לי, לברקוביץ ברנרד וגם לעזרן וגם אני מבין שהוא היה מביא לך פנחס. הוא היה מחלק משה, בסוף אני צעקתי לו לפנחס ע וד הפעם שהוא יפול מהרגליים, למת שהוא היה מרים ארנזים בצורה לא רגילה, הוא היה מרים שבע ושמונה ארנזים מכה אחת, והיה מתחיל לחלק לנו את התחמושת, ובנתיים עזרן ודני ספרני נכנסו לעמדה מס' 5.
- אורי:** טוב אז כוא נפסיק בשלב הזה, היות ואני רוצה לצלם את המצב שבו מתבצעת א ההתקפה, אתה אומר שהם נכנסו אחרי ההתקפה. למי יש משהו להוסיף על השלב שבו עדיין מתבצעת התקפה על עמדה מס' 5, אז את יששכר שמענו, סטרודל יש לך משהו בקשר להתקפה הזאת? (סטרודל - לא) אתה אומר שהפעלת נשק.
- סטרודל:** כן. לעמדה חצר כזאת, היכיתי שיעלו משם, בסוף זה השתתק לא עלו משם. שמה השתתק העסק אז העברתי את המא"נ לעמדת השער זה בשלב זה. (אורי - זה עמדה מס' 7) כן, בשלב זה דיברתי עם דבקן אמרתי לו: במקרה ויש משחו, לי אין מכשיר קשר, אז תודיע לי דרך א צעקות אם יש משהו, בשלב זה נמצע רמי כשאני הייתי כבר בעמדה מס' 7. אז הם קיבלו פניעה ישירה, ואני שמעתי לא מהקשר, מהצעקות שלהם שיש נפגעים בשער אז רצתי מיד לבונקר, דווחתי דרך הטלפון שיש פצועים בשער שיבואו לחלץ וחזרתי לעמדה.
- אורי:** טוב, אנחנו נצלם את השלב הזה, וסטרודל תתחיל אתה לספר בשלב אחרי שרמי נמצע, אנחנו אר מרים למעשה שהתקפה מכוון עמדה 5 כנראה נהדפה ע"י הירי של יששכר וע"י הרימונים שאיציק זרק. וברקוביץ ברנרד יורה מכוון עמדה 4. (יששכר - זורק גם רימונים) בקיצור התנודות של המצרים באזור עמדה מס' 5 נפסקת ואתם עכשיו מתארננים מחדש, איך אתם מתארננים?
- סטרודל:** מה שאני זוכר, את עמדת השער מרגע שקיבלה פניעה ישירה לא אישר אותה, היא כבר קיבלה גם אחרי זה עוד כמה פגיעות ישירות.
- אורי:** עמדה מס' 1.
- סטרודל:** כן.
- יששכר:** הרסה כליל.
- אורי:** מאיפה אתם מעריכים ירו עליה?
- סטרודל:** לא מכוון התעלה בכל אופן, כי אין חצפית על... לפי הפניעה.
- אורי:** אתה חושב שמהרמפות... אין חצפית?
- סטרודל:** לא, זה פשוט כשהם חצו את התעלה אז הם תפשו את הסנמירים. אז אני חושב שמאחורי הסנמירים או בזוקות או משהו הם ירו לתוך ה... .

יש להביא שהם ירו מיד... (מזרח)

אוריז

זה יאמרה מכון דרביש, סין... זה ביקרא

ישמכר

טוב זה מדרום מזרח

אוריז

טנקים אמפיביים שגזר... (מזרח)

טנקים

מתי אתה מעריך דרך אגב שהטנקים עברו, ישר בחתמה עברו לא לקימטי

אוריז

אתם זיזיתם טנקים ממש בשעה ??

אני בכלל לא ראיתי את הטנקים בתעלה, אני ראיתי את הגבו בניצח דבין

טנקים

מתי בלך הגשר דוד ריר? בשלב הרבהאיותר מאוחר

אוריז

יותר מאוחר

טנקים

אז כוא לא בדבר עליו כרגע נתיחס אליו יותר מאוחר טוב

אוריז

אחרי שצלמנו את השלב הזה, בשמבמסין עם האמצע שלב הבאי

אתר אומר יששכר שבו תקפה המצרית באיזור הזה בשורה, אתם יותר לא מדויק

אוריז

כדומה

שום דבר

ישמכר

דאז אתה מודיע לנו יורו ימבטקסטטורול שישלח לפי אאזיליקים. דופו אמרול מה

אוריז

דמלב?

הייתי בעמדה מס' 7, שמעתי ש-רוז בפגע, בניתיים הזמקפו אלי מאון יגובוקר

טנקים

אני לא זוכר שאני שלחתי אנשים לעמדה 5, יכול להיות ש... אל לא זוכר את

יד, יכול להיות שהודלתי ל-אויצוק שישלח אנשים אני באמת לא זוכר

אציקל עלה ל...ב-4

ישמכר

הנסרפו אלי מהבובקר ברקוניז ו-מרקו לחוף עמיה מס' 7

טנקים

אז אתה אומר ש-ברקוניז...

אוריז

ברקוניז לא היה, היה מרקי שהלך אליז

ישמכר

לא לא אח"כ הם נכנסו

טנקים

מרקו ו-ברקוניז, ברקוניז אנחנו אומרים עדין נמצא בעמדה 1 או ש...א מצקני

דופו

אליך?

לא בלשם זה הוא הנסרף אלי אני זוכר את זה בדיוק שהוא הלך אנלי

טנקים

מה דשער בערך לפי דערכתך?

אוריז

א6:30 משהו כזה

טנקים

רגע אחד על אחד יספד אף הצד שלו ואח"כ אנחנו נחתוך את זה ונצטוד אמרנו

אוריז

אחידה

ישבנו שלושתנו בעמדה, אחד היה בתוך השפניה, אני דינתי בעמדה קדימה ומאזרח

טנקים

היהאז או ברקוניז או זקן אני לא זוכר, קיבלנו אז העמדה מאזרח בתוך

העמדה, ממש פלרו עלינו אנשים ואדמר הכל באיזה שלב שמעתי שחמד להם תחמושת למעלה

נדמה לי ש-יששכר אמר שחמד לו תחמושת אז שלחתי את... רלכתי אתם למעשה אתר השארתי

בעמדה הלכתי עם עוד אחד למחסן תחמושת פתחתי את הדלת ונחמה לי שכל שב זה פגשתה את

משה חסן ביקשתי ממנו גם שיעזור להעביר תחמושת.

אורי: איפה בערך צאפגשת אותו?

סטרול: נדמה לי שהוא היה בבונקר שלי, אני כבר לא זוכר בדיוק, אני חזרתי

צאלעמדה לקחתי כמה ארגזים העברתי להם למעלה, ואח"כ חזרתי לעלטה לי

וצאלעמדה שליחתי גם את מרקו לתלך תחמושת. בשלב זה הם כבר לא חזרו אצלי עד סוף המלחמה.

אני לא יודע בדיוק שלחו לי אנשים אחרים במקומם ז"א...

אורי: מרקו וברקוביץ לא חזרו אליך?

סטרול: לא.

אורי: ז"א סאתה אומר שהם היו אצלך ^{כמו} קצר כלאאאאא מאוד ולמעשה...

סטרול: אחרי ש-מרקו נפגע הם היו אצלי אולי איזה רבע שעה קיבלנו הפגזה בתוך

העמדה אחרי זה שלחתי אותם להביא תחמושת אז הם כבר לא חזרו אלי.

אורי: אני מבין, אתה יכול לזהות אנשים בוספים שהיו בעמדות לדוגמא, אומרים

שעזרו וספרדי הלכו לכון עמדה 5. אתה זיהית אותם או ידעת...?

סטרול: למחרת ראיתי אומם בעמדה 5.

אורי: למחרת ^{מה ער?} מדגה? אנחנו מדברים עיום רק על שעה 16:00 על שעה שבין 16:00

ל-17:00.

סטרול: לא.

אורי: אנחנו נשים את השעה 16:30.

יששכר: זה כבר היה יותר מאוחר.

אורי: רגע, סבלנות. אז בואו נאמר ככה, יששכר תנסה עכשיו לומר מה לפי הערכתך

היתה ההיערכות של האנשים בעמדות בשלב הזה של 16:30.

יששכר: ב-16:30 אחרי שחיסלנו את הפריצה מעמדה 5 כשצעקתי ל-פנחס שיביא לי תחמושת

אז ראיתי ש-מרקו ומשה בתן מפזרים לבו ארגזי פעולה ורימונים אז באותו רגע

איציק בתן פקודה למרקו להישאר איתי.

אורי: ואז מרקו נשאר יחד איתך בעמדה מס' 3.

יששכר: בעמדה מס' 3.

אורי: כן, עכשיו אתה אומר ש-דני ספרדי ועזרן איפה הם במצאים?

יששכר: בעמדה מס' 5.

אורי: עולים לעמדה מס' 5 הם עולים לבד או ש-איציק מעלה אותם?

יששכר: לא, אני כמו שזוכר בפתי ל-פנחסן צעקה, וגם איציק בתן מכף יחד הוא

אחרי שיתפסו שיתן להם לעלות עמדה 5 והם נשארו שמה עד הערב.

אורי: אני מבין עכשיו לגבי קובי בן נחום ולגבי הישר וגם לגבי משה בתן. איפה

הם במצאים בשלב האאאאזה?

יששכר: משה בתן בשלב הזה היה היחיד שמחלק תחמושת עם פנחס, פנחס היה מדריך אותו

לאן וכמובן שהוא היה מוביל גם לפנחס תחמושת.

אורי: אני מבין.

טורול:

למשה בתן לא היתר לו עמדה קבועה.

יששכר:

הוא היה בהג זחל"מ

אורי:

בקיצור הוא הסתובב בשטח ועזר.

יששכר:

הוא היה היחידי אפשר לציין שחלק את התחמושת.

אורי:

יהודה, מה המצב בנובקר חמ"ל, בשעות האלה בסביבות 16:00 אחרי שרמי מגיע אליכם?

ירודר:

בקא למי שהיה בנובקר?

אורי:

מי היה בנובקר ומה ראוויה בנובקר בערך ומה המצב עם רמי?

ירודר:

אני חושב בדמה לי שא אם אני לא טועה, שחוץ ממני הרופא ורמי בדמה לי שרק

פרופ הי איתנו פמאאנדמה לי בשלב זה, אני זוכר שגם בזמן הזה משה בתן

קפץ לרגע אחד אני זוכר אותו ורץ קדימה הלאה עם התחמושת וזה השלב שאנחנו טיפלנו

ברמי יש משהו מיוחד תאור מיוחד שאתה רוצה לגבי הטיפול?

אורי:

לא, אני לא רוצה תאור מיוחד, לא אני רוצה לדעת מה היה לדוגמא המצב

מבחינת השליטה של רמי, אם רמי עוד ביסה לשלוט במצב, מה היה מצבו?

יהודה:

כמו ש-יששכר סיפר, הוא אהיה כביראה הרמות שראיתי יחד עם רמי בפתח,

כשיצאתי לקראתם, הם נכנסו בפתח, ומיד הדמות יששכר שלא הייתי בטוח מי

זה שליוה אותו עזב אותו, ו-רמי בכוחות עמו רץ בפנים, שנינו אני והרופא תפסנו אותו

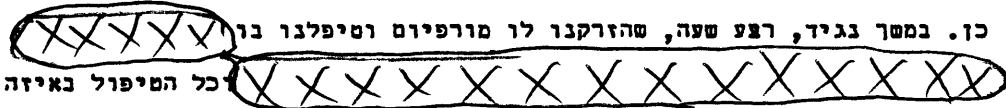
והשכנו אותו והתחלנו לטפל בו.

אורי:

מבחינת מבצעת האם רמי עוד המשיך לחלק הוראות?

ירודר:

כן. במשך נגיד, רגע שעה, שהזרקנו לו מורפיום וטיפלנו בו

כל הטיפול באיזה

רבע שעה עשרים דקות אחרי שהוא נכנס אלינו, הוא כבר היה, הצנע חזר לפנים שלו כבר

היה בסדר, הוא אף פעם לא איבד את ההכרה, והוא כבר אחרי הזרקת המורפיום הרגיש לא

רע. פחדנו שיכנס להלם, אבל הצלחנו למנוע את זה לגמרי, ואיזה רבע שעה אחרי הטיפול

הראשון הוא כבר התחיל לדבר, אז הוא ביקש שבצלצל ל-איציק אז לקחנו את מכשיר הקשר,

הוא אמר לי להזיק את זה לידו והוא דיבר בתוך המכשיר, דיבר עם איציק והוא אמר לו -

זה אני זוכר יפה או אמר לו - איציק קבל את הפיקוד, ו-אציק איציק אמר לו בצחוק הוא

אמר לו - רמי יש מצרים בתוך המוצב, אבל הם מתים בתוך התעלות - אז הוא אמר את זה במין

צחוק כזה וגם רמי חיך והוא אני לא זוכר בדיוק אבל תמיד המשיך איך שהוא לעודד את

החבר'ה במכשיר הקשר והוא היה ער כלפי כל הבעיות, והוא בתחלה, מן הרגע הזר שהוא

העביר את הפיקוד ל-איציק הוא המשיך לבקש לדעת מה אנעשה בחוץ והיינו כל הזמן מדווחים

לו, זה לגבי המצב של רמי, הוא היה אחרי הטיפול הראשוני. הוא היה בסדר.

הדבר היחידי שאניא יכול להוסיף לך, שאם הוא היה במצב כל כך בשא, טוב,

שלו היינו יכולים לפנות אותו, הוא היה 100 אחוז, ז"א שהוא לא איבד את

ההכרה לא נכנס להלם והיה ער כלפי כל הבעיות בחוץ.

ארי:

אני מבין משה אתה יכול להוסיף משהו בקשר לתמונה של הערכות המוצב?
איפה אתה היית ואם ראית בכלל, איך היה המצב בעמדות או מה היה מצב האויב, בשלב

הזה שבסביבות 16:00, כלומר אחרי שבעמדה 5 נגמרה התקפה?

משה נג':

אני לא הייתי בחוץ, הייתי בחוף הכונקר, בונקר 1 כל הזמן עם החובש והיינו עושים
הכנות איך אפשר לפנות את רמי כרנע שיהיה צורך.

ארי:

אני מבין. ז"א שאני יכול לראות את הערכות הזאת, את המצב הזה כמצב שלאחר
ההתקפה של המצרים בעמדה 5, לאחר שנראה איציק בעמדה מספר 4 עם ברקוביץ

ועמדה מס' 5 עם יושבר ועם. מרקו יותר מאוחר נמרו להדוף את ההתקפה מאזור עמדה 5, אתם
ערוכים לפי המצב. שנמצא כרנע על הלוח. כך אני יכול לראות את זה. אז אולי נצלם את המצב הזה.

אנחנו נמשיך הלאה. מה שאני רוצה לדעת, אני לא רוצה להתעכב על כל פרט ועל

כל דקה, אנחנו ניגש עכשו לשלב שמעכשיו עד להתקפה המעשית הבאה עליכם. כלומר, אנחנו

רואים שאתם נערכים אחרי שההתקפה נהדפה. אח משה נתן מיקמחי באזור בונקר החמושה לסמל

שהוא כרנע עוסק בנושא של הסמקת החמושה. אתם ערוכים במצב הזה. מה האירוע הבא שמתחיל לקרות

במוצב? ז"א לאיזה שלב אנחנו מניעים, אתם כרנע במצב של רגיעה? ההתקפות המצריות כל הזמן

נמשכות? או שיש תקופת רגיעה כרנע? ואם מתחילה התקפה מצרית מתי היא בערך מתחילה כדי שנוכל

להמשיך את הטיפול? באופן רצוף סטרדל אתה תתחיל לתאר.

בשלב זה, לא ניסו בכוח גדול לעלות עלינו, מדי פעם צליפות יריב, פה ניסו מישות

סטרוול:

איזה קבוצה ניסו לעלות מצד זה מצד זה, התקפה רצינית הם לא, בשלב זה עד הערב.

לא ניסו. כנראה שהם קיבלו כבר את המכה מצד שני, אז הפעם כבר נזחרו קצת. ניסו מידי פעם לצלוף

עלינו.

מטווח רחוק?

ארי:

לא, הם חפסו על הסנטורים כדיוק מול המוצב.

סטרו ל:

משין - 6.

יששכר:

ז"א הם בעצם יושבים היום... מסביב למוצב.

ארי:

מסביב, היינו מוקמים למעשה הם התחפרו שם מסביב.

סטרוול:

מנסים לתקוף באופן פיזי?

ארי:

לא מנסים להתקדם. ז"א לא בכוח גדול, ניסו קבוצות להתקדם מדי פעם, אזי ירינו

סטרוול:

עליהם.

מה המרחק של הספר, מזרחה מהמוצב בערך?

ארי:

200 מ' בערך.

סטרוול:

אורי:

אתם בשלב הזה מזהים פחות או יותר, או בכלל לא מזהים או כל מזהים, כוח שלנו כמו טנקים או כוח אחר שמנסה להגיע למוצב או מקבלים דווחים על כוח שמנסה להגיע

למוצב?

אני ראיתי טנקים בווערים מרחוק, אבל לא הייתי בטוח של מי.

סטרו:

מאיזה כוון בערך?

אורי:

במזרח, דרום מזרח משהו כזה.

סטרו:

מאיזה טווח בערך?

אורי:

מטטח של 7, 8 ק"מ. אבל לא זיהיתי אם א' לה טנקים שלנו.

סטרו:

בסדר. איך אתם מתארננים אם ככה אתה אמר שעד הלילה יש רק עליפות ואין

אורי:

התקפה מיזית, איך אתם מתארננים כל הזמן הזה עד חשיכה?

סטרו:

כל אחד יושב בעמדה שלו, מחלקים החמושת כינחנים החחלתי לפתוח את כל

הארנזים של הרימונים, את כל מה שהיה סגור. הכנחתי אתהבזוקות את הפצצות של

הבזוקה. מדי פעם היו צולפים היינו יורים בחזרה. הכאתי את המשקפת מהזח"ל שהיתה בחזית א' כדי

לראות יותר קרוב וזהו.

אורי:

איציק מחלק איזשהו הוראות מיוחדות בשלב הזה? או גמי מחלק איזשהו הוראות

מיוחדות?

סטרו:

לי, אני לא קיבלתי הרכה הוראות בגלל שכעמדה שלי לא היה מכשיר קשר ולא טלפון

אז אני קיבלתי רק מה שמשה נתן היה בא מדי פעם ומודיע לי משהו ובצעקות

עם יושבך מלמעלה. לא זוכר, אני בכל אופן לא קיבלתי איזה הוראות מיוחדות. עד שהייתה

קצת חושך קיבלתי הוראה, הגיעו אלי היבשר ואלדר, קיבלתי הוראה ללכת לחמ"ל צריך לפנות א' רמי.

אורי:

אז כואו נתחיל אנחנו נעצור עד השלב הזה של ה חושך ונעביר אחד אחד וכל אחד

יספר מה לפי הערכתו המצב ומה ההתארגנות שלכם עד לחושך. אז נעבור אליך

יששכר.

עד רדת החשיכה הם התחילו להתארגן.

יששכר:

לפני החשיכה, אני לא מדבר על החשיכה משעה 16:00 שכה שאז נשברה ההתקפה

אורי:

המצרית על עמדה 5 עד לחשיכה מה עובר עליכם?

יששכר:

הם התחילו לצלוף מעלינו מרחוק. לא ניסו להתקדם לעבר המעוז ורק מרחוק. ובשעות

האלה הם התחילו להתארגן על שין-6 הטנקים שלהם והתותחים ובאתם רגעים היינו

מבקשים סיוע אווירי. איציק היה נותן למקס ממן הוראות סיוע אווירי. ולי נתן הוראה לתפוס את

המשטח-צליחה.

אורי:

כן סיוע אוירי לא הם ביקשו?

יששכר:

על "שין - 6" ובנתיים מ"שין - 6" לכוון התעלה היה מפוזר החי"ר שלהם ואני ראיתי

מאור בזמן הזה היינו יורים לכוון השטח הזה.

אורי:

ז"א שאתם מזהים כוח מצרי ערוך מהתעלה עד "שין - 6" באגף הדרומי שלכם.

יששכר:

בכל הציר בכביש של "שין" - 6" היה טנקים וחותרים ומה"שין - 6" היה איזה

500 חי"ר שלהם או קומנדו, אני לא יודע מי זה היו, התפזרו בתוך השדה.

אורי:

אני מבין. מה אתם מזהים בשלב זה על המים. אתם מזהים כבר נשר, ובאיזה

שעה אתם מזהים נשר. א ש הם עוברים רק בדוכרות ובטנקים אמפיביים.

יששכר:

רק אמפיביים את הגשר גילינו ביום...

סטח'ל:

אני כבו ראחי נשרים... אחרי הצהריים... משני הצדדים.

יששכר:

אחרי הצהריים רק מהצפון.

אורי:

ז"א שלמעשה לפי הערכתם יש עליחה גם מהצפון... אבל התקפה פיזית עליכם מצד

צפון יש יורים עליכם מצד צפון?

יששכר:

כן על חזקת א' הם עלו בהמונתם.

סטרו'ל:

הם השתלטו ב - 14:15 כבר, אני לא זוכר כבר מי אמר לי, שיש דגל מצרי על

חזקת א'.

יששכר:

אני אמרתי.

אורי:

למעשה אתם אמרים שיש כוח מצרי האונף אתכם מצד צפון?

יששכר:

מצד צפון והוא מתפרס הוא עולה על חזקת א' מניף דגל מצרי ומאות חיילים על

חזקת א'.

אורי:

אתם אומרים אם כך שאתם רואים גם כוח מצרי באגף הדרומי וגם כוח מצרי באגף הצפוני

בצורה כזאת כן?

(יששכר: כן) מה נעשה בתוך המוצב בשלב זה יששכר?יששכר:

בתוך המוצב לא יכולתי לזהות כי הייתי מופנה הסנים לכוון מזרח דרום.

אורי:

מה אתה עושה בעמדה בשלב הזה?

יששכר:

אני יורה לעבר החי"ר.

אורי:

לעבר החי"ר בצד דרום.

יששכר:

בצד דרום.

אורי:

וזה נמשך ככה עד החשיכה?

יששכר:

עד החשיכה.

אורי:

כן. יהודה מה המצב אצלכם? גם יהודה וגם משה מה המצב אצלכם כבונקר עד החשיכה. מה הפעילויות שאתם מבצעים. איך אתם מכינים, אתם מכינים הכנה לפינוי

בגלל שקיבלתם הוראה לפינוי או מכינים מתוך אחריות שלכם, מתוך יוזמה שלכם?

יהודה:

אני כבר, זה בקשר ללוח זמנים ושעות ואין לי כבר שום מושל, זיכרון. אני רק זוכר שלפני ערב, קיבלנו איזה הודעה. ביקשנו כל הזמנים, כל עשר דקות היינו מדברים עם מרס לבקש לזרוז את הפינוי לרמי, אז היו בעיות. מקטסי פרשלא יכולים להגיע אלינו, בסוף אני לא זוכר בדיוק באיזה שעה זאת, אולי פנחס זוכר, הגיעה הודעה שיש חילוץ בדרך. אז מה עשינו? לפי זכרוני, פנחס ומשה נתן יצאו החוצה, הם היו אתנו בשלב זה, פנחס ומשה נתן ואנחנו, והם דיברו עם הרופא. פנחס ומשה נתן יצאו החוצה לחמם את החל"ם ולהעמיס. אני לא יודע אם אני מתבלבל בזמנים כבר, כי כאן אני כבר מדבר על ענין של מאיר, אנחנו אחרי שהוצאנו את מאיר, פנחס ומשה יצאו החוצה לזחל"ם, לחמם את החל"ם ולהעמיס את הנופה של מאיר שהכוונה שלנו היתה לקחת את מאיר יד עם רמי.

אורי: זה היה כבר אחרי חשיכה או עוד באור?

יהודה: אחרי חשיכה.אורי:

אז בוא לא נתייחס לזה, ננסה לדחות את זה להתארגנות בלילה. בשלב לפני חשיכה, היו איזה אירועים מיוחדים? היו עוד נפגעים? או למעשה רק מאיר ורמי?

יהודה:

לגבי אני הייתי חסיד עם הרופא יחד עם רמי אז אני לא יודע בדיוק בשלב זה מה מתרחש בחוץ, אבל אנחנו בינתיים אנחנו עלינו כערכ לפנות את הנופה של מאיר כן, האם אני כבר מדבר לפי לוח הזמנים הנכון? ... עד הלילה לגבי לא היה שום דבר מיוחד פשוט המשכנו לטפל ברמי.

אורי:

ז"א היה יכול להבין מזה, שלמעשה ברנע שנגמרה ההתקפה באזור עמדה מס' 5 נשארתם באותו המצב עד הלילה וכשאתם פחות או יותר אתם עומדים תחת צליפת אתם עונים אש לטורח רחוק אין הסתערויות באופן פיזי על המוצב, ואתם למעשה במצב פחות או יותר סטטי עד החשיכה.

יהודה:

בשלב זה לא הייתי ידעתי בקשר למה שהולך בחוץ, היה סטטי היה...

סטרוול:

מה שאני חושב, בשלב זה הם הפסו עמדות מסביב וצפו עלינו, ראיתי אותם במשקפת אני חשבת, שהם מתכננים בלילה לעלות על המוצב וכנתיים מסביבים לחיילים בדיוק מה...

אורי:

כן, אתם קיבלתם איזה ידיעות על הכנות לפינוי בשלב הזה של עד חשיכה, או שרק יותר מאוחר, כפי שאתה אומר, שיש חילוץ כדרך?

יהודה: למי הזכרון שלי מקט הודיע לי בקשר, במכשיר הקשר, שסוף כל סוף חילוץ בדרך.

ארי: מתי זה היה בערך? זה היה לפני החשיכה?

יהודה: פנחס אתה זוכר אולי?

סטודל: זה היה עם חשיכה כבר.

ארי: זה היה עם חשיכה. אז נשאר את זה לאח"כ. אני הייתי רוצה אם ככה להשלים

את החמונה ולסכם אולי את השלב הזה של עד חשיכה עוד רגע אחד מאירקה,

אני אמר כהם מילים כלליות ואח"כ מאירק"ה יתאר את המצב מכוון שהוא היה פחות או יותר בתמונה

של גרוד השרוון שהיה אחראי על הנזרה, ושהוא למעשה פעל עם טנקים כסביבה.

אז לסכום קצר - אנחנו יכולים לומר, שלמעשה הייתה התקפה ממש עם ההחלה בסביבות

שעה 15:00 על המוצב כשהמצרים צלחו כנראה באנף הדרומי שלכם ברמפה.. במשטח - צליחה שמול

עמדה 3 כפי שיששכר אומר וכנראה צלחו במקביל לזה מול עמדה מס' 5 ישירות ועלו על עמדה 5 וכפי

שקרה בהרכב מוצבים אחרים כרגע שההתקפה בעמדה 5 נשברה, כנראה כעיקר כגלל ההסתערות עם

הרימונים של איציק מאיר, המצרים נסוגו ובשלב זה אחרי שההתקפה הראשונה של המצרים נשברה,

הם כנראה מניעים למסקנה שהמוצב לא יכבש כל כך בקלות ומתארגנים מסביב ומתכוונים או ללילה או

למחרת או יתכן שהמשימה העיקרית שלהם ומסתבר שזאת כנראה הייתה המשימה העיקרית שלהם באזור

חזיון זה להעביר כוח שריון גדול, וההתעסקות עם המוצב למעשה הייתה רק נסיון לכבוש את המוצב כדי

שלא יפריע. אבל המשימה המרכזית שלהם כנראה בניזרה הזאת ומסתבר בדיעבד, שהיה כנראה ראש נשר

מרכזי שלהם באזור חזו ון שהמשימה העיקרית שלו להעביר מחר כוחות שריון גדולים לצד השני, כדי

לחפוט את השטח שנמצא ממזרח לחזיון ואת זה אנחנו יודעים גם מסיפורים של אנשי השריון, שאני אולי

אשלים אתם יותר מאוחר. ומאיר-קה ינסה כרגע לתאר אותם, שלמעשה כוח שריון ניסה להגיע לאזור

חזו ון ולהתחבר אתכם וניתקל בקשיים רציניים, כנראה ע"י אותו כוח שריון שאתם מספרים שצלת מדרום

לכם ומצפון לכם. מה שהייתי רוצה מסטרודל עוד לדעת דבר אחד זה לנסות להעריך את השעה שבה כבר

זיהיתם נשר רצוף מעל המים שהמצרים יכלו לעבור בו עם שריון מה השעה בערך המשוערת לפני חשיכה

אחרי חשיכה בסביבות 16:00 בסביבות 18:00?

סטודל: קצת לפני חשיכה.

ארי: ז"א שאתה מניח שהם בנו את הגשר..?

סטודל: מדרום אפשר היה לראות חלק, לא את הגשר אבל את סוף הגשר אפשר היה לראות

מהעמדה שלי.

אורי:

אם כך - אז הם בנו את הגשר באר יום מלא.

סטודל:

כנראה, אז אני לא יודע, אני זוכר שראיתי חלק ראיתי תנועה אז יריתי לשמה.
אז אני זוכר שיששכר אמר לי תפסיק לירות לכוון הם כבר שוכבים שם. זה מה ש...

אוק:

אני מכין מצר צפון זיהיתם בשלב הזה של היום כבר גשר?

יששכר:

בצר צפון אני הייתי בעמדה הכי טובה, בצד צפון הק הגשר נפרש בשעה 17:00

אחה"צ בשעה 17:00 17:15.

אורי:

איזה מרחק מהמוצב?

יששכר:

חיכף אחרי חזיון א' איזה 500 - 600 מ' נפרש גשר ומדרום לא ראינו שום גשר.

כנראה היו עוברים שמה טנקים אפמפיביים, אז ח"א שלט התחיל להפציץ משה. רק ביום

ראשון בבוקר אני מהאר לי שמוצ"ש הלילה, באמצע הלילה, הם פתחו את הגשר בדרום ביננו לבין

פורקן.אורי:

מבין. מאירק'ה חתאר אתה מה המצב.

מאירק'ה:

טוב, אני רוצה רק להוסיף זה לא חקיר עלי. אז המצב היה כך: אחרי שנודע

שרמי נפגע הודיעו שרוצים פיגוי. מהגרור או מחחטיבה קיבלו את זה ואח"כ הם הודיעו

להם שכוח בדרך, וחכמה היחה שטנקים בדרך. ואכן יצאו טנקים. גם לפיני וגם לעזרה. גם לתיגבור

ולכל אתם הדברים. אלא שתמיד הטנקים נתקעו שם באיזה מרחק של 4 - 7 ק"מ וכך, ולכן הודיעו

מהנודד שטנקים בדרך אליכם ותכינו אותם לפיני או משהו כזה והטנקים לא הצליחו להגיע. זה דבר אחד,

דבר שני - כבר בהתחלה, אחרי שנרשחם אותם בפעם הראשונה, כך אני מכין עכשו,

איציק כמי הנראה אפנה לבקש סיוע או שרמי אמר לו מה. ובקשתם אש ארטילרית ובקשתם מטוסים.

וכאן ממך נכנס לשוונג של הבקשה של הדרורים. זה היה כבר בסביבות 15:30, 16:00 אני מניח

ואני לא יודע אם קיבלתם ארטילריה אנחנו לא קיבלנו, אני לא יודע אם אתם קיבלתם.

יודרה:

גם אנחנו לא קיבלנו.

מאירק'ה:

אני יודע שמטוסים כן הגיעו, אני מהצר שלי מה שאנחנו יכולנו לראות זה שמטוסים

ביננו. מטוסים ביננו, אנחנו לא ראינו את הגשר של השריון, אנחנו ראינו רק את

מה שהיה קרוב אלינו. וזה היו הטיורים, על כל פנים ראינו אותם יושבים על "מצוף" ו"מצוף" זה מן

נבעה שכן חזיון וכין פורקן. ואני מהצר שלי מה שאנחנו ביקשנו חוץ מה שביקשנו למעוז שלנו,

ביקשנו שירביצו על "מצוף" ולכיוון חזיון כלומר מה שדיווחתי שכוחות גדולים מאד, וזה כן זיהינו

נמצאים ביננו ובין חזיון כלומר באזור "מצוף" וקצת צפונה ונכנסו מטוסים. מטוסים נכנסו, פעם

ראשונה אני ראיתי אותם זה היה הם עברו את התעלה זה היה לפני השיכה, זה היה משהו בין 16:00

ל - 17:00, נכנסו מטוסים והם חרירדו על הנשרים וכנראה גם על אותו הגשר שאחם מדברים שחיה

ביננו, וכמוכן שגם על "מצוף" עשו כמה יפנים וזהו זה רציחי רק להוסיף.

מה שכן, את כל השירותים של חזיון כמעט את כל השירותים של חזיון עשה

מקס ממון ולא הקצין. ככה שאם מדי פעם יצא לנו לשמוע מישהו, אז נדמה לי שפעם אחת הצלחנו לזהות את רמי עדיין בקול, איפה שהיה ביום שבת אחת"צ. ונדמה לי שפעם אחת את איציק מאיר במיוחד ביום ראשון, אבל ביום שבת מקס ממון כל הזמן ביקש הוא אמר. זה היה ככה מצב שהוא טען שאנחנו סכנתים מסביב מסביב ואחרי התקפה ראשונה וזה בערך (המונה שהצטיירה גם בקשר, שהם נמצאים בטווח של 600 - 300 - 500 בטווחים כאלה על עמדות הטנקים שלנו מסביב.

ארי: טוב אני מבין. אני רוצה לסכום להוסיף עוד נקודה אחת לפני ש נעשה הפסקה וזה אולי הקטע מאירק"ה שאתה לא כיסית. למעשה נדור 184 שהיה הנדור שהיה אחראי על הניזרה המרכזית, זה היה נדור שריון מחטיבה 14, שלח כפלוגה פלוס לאזור חזיון כשעל הפלוגה הזאת פקד בני. זה הסמג"ד זה שנתן לכם - 7 טנקים.

סטחל: 7 טנקים וזה אחרי ש - 4 ראשונים הלכו.

ארי: כן וזה סדר גודל של פלוגה כשפקד עליו בני שהוא הסמג"ד זה אותו בני שנתן לכם את התדריך בטסה לפני שלבנסתם לקו. ולפי דיווחים שיש לנו היום אפשר לומר שהכוח הזה נכשל בערך, נכשל במשימה בערך בטווח של 4 - 5 ק"מ מהמוצב. כשהמשימה של הכוח הזה דתה להתחבר למוצב ולסייע לכם בהתקפה, כלומר, לבלום את ההתקפה המצרית.

ראיבן: הכוח הזה נתקל בכוח שריון מצרי ובטילים מצריים ולמעשה יצאו משמה בסביבות

4 טנקים בט"ח שלמים בחזרה. אחרי שכל היתר 4 הראשונים שניסו להגיע עם פרוץ המלחמה ועוד שלושה מתוך השבעה שבני בא אתם נפגעו. וכל זאת אני אומר מתוך שמעה מתחקירים אחרים. כך שזה לא וודאי ב - 100 אחוז אבל ברור שהכוח הזה נשבר לאחרי שהוא עלה על מערך נ"ס רציני של המצרים. זה גם מחוייב יפה עם הסיפורים שלכם שכנראה באזור "שין - 6" שזה דרום מזרח מכם, הצליחו להגיע טנקים שלהם שצלחו את המים או בצורה אנטיבית או ע"י הנשר שהוקם כבר אחת"צ ולמעשה בזה נכשל הנסיון הראשון להתחבר אתכם ואנחנו נראה בשלב יותר מאוחר כשאתם התארו את הקרב, אני אנסה להשלים את החמונה גם לנבי נסיונות נוספים להתחבר אתכם שניסיתי לתחקר בנדוד של אסף יגרי שיותר מאוחר נלחם באותה ניזרה.

ארי: טוב אנחנו נעבור כרגע לשלב שמתחיל עם רדת החשיכה לאחר שבשעות

אחת"צ נהרפה ההתקפה המצרית על עמדה מס' 5. ולמעשה כפי שראינו אתם נשאתם

במצב סטטי כשמפוזרים בעמדות בערך משעה 16:00 ועד רדת החשיכה.

לפנק התיארים שלכם התינכורה שהיתה צריכה להגיע ולא הגיעה והיום

אנחנו יודעים למה היא לא הגיע ובגלל שהטנקים של נדור 184 נתקלו בכוח עדיף ולמעשה הושמדו.

אמרנו מצד מזרח של המוצב בערך במרחק של 4 - 7 ק"מ. ובשלב זה יורדת החשיכה

ואתם מספרים שלמעשה הורדתם. גם רמי נמצא אצלכם למטה, וגם מאיר נמצא אצלכם למטה.